

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ У ДЗЕРКАЛІ ЗМІ:

**За повідомленнями
друкованих та інтернет-ЗМІ, телебачення і радіомовлення
20 березня 2014 р., четвер**

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

- Військовослужбовцям, дислокованим у Криму, дали дозвіл на використання зброї "Голос України".....2**
- Виконуючий обов'язки Президента, Голова Верховної Ради України О.Турчинов дав дозвіл військовослужбовцям, дислокованим у Криму, на використання зброї.
- Феміда реагує на нові реалії Наталія Лебідь, "Україна молода".....3**
- О.Турчинов — законний Голова Верховної Ради та, відповідно, глава держави. Це впливає з учорашнього рішення Вищого адміністративного суду України.
- «Потрібен коридор безпеки» Алла Дубровик, «День».....3**
- Голова комітету Верховної Ради з питань освіти та науки Л.Гриневич розповідає, що зараз до комітету активно надходять заяви від студентів, їхніх батьків та викладачів, які побоюються репресій, перебуваючи в нестабільній ситуації. «Студенти хочуть продовжити навчання за межами Криму. Людям, які прагнуть здобувати українську освіту, ми гарантуємо право перевестися до іншого навчального закладу в Україні».
- Микола Томенко: «Прожити кожен день з Тарасом Шевченком і для України!» "Голос України"11**
- У рамках відзначення 200-річного ювілею Т.Шевченка на Кіровоградщині відбулася зустріч із ініціатором всеукраїнських історико-культурних проєктів, народним депутатом, головою Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації М.Томенком.

ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

- Верховна Рада ухвалила Декларацію про боротьбу за звільнення України УНІАН.....13**
- За проголосували 274 депутати. КПУ жодним голосом не підтримали цей документ. У декларації Верховна Рада звертається до всіх членів міжнародного співтовариства з наполегливим проханням утриматись від міжнародного визнання так званої "Республіки Крим" та анексії Криму та міста Севастополь до складу Росії у якості нових суб'єктів Федерації.
- Анна Герман: «Нова влада дублює ініціативи колишньої команди» ForUM.....13**
- Відтермінування підписання економічної частини Асоціації з ЄС, ідея оподаткування депозитів та інші кроки нової влади, які дублюють ініціативи попередньої команди, свідчать про їхню економічну доцільність. Про це повідомила народний депутат від Партії регіонів Г.Герман.
- Незакрытые счета Соня Кошкина, LB.ua14**
- Статус Крыма и президентские выборы 25-го мая – два вопроса, без разрешения которых государство Украина не сможет восстановить нормальную жизнедеятельность.

Рада підтримала декларацію про боротьбу за звільнення України. КПУ – проти <i>Українська правда</i>	18
"Єдиним неприхованим мотивом Російської Федерації у здійсненні цього міжнародного злочину є горезвісна доктрина "приростання руського світу", - сказано в документі.	
БЛОГИ	
Олександр Доній: «Інформаційний Центр протидії сепаратизму "Наша земля"» <i>корреспондент.net</i>	18
З огляду на агресію щодо України з боку Росії і дії провокаторів всередині країни, наша команда організувала "Інформаційний Центр протидії сепаратизму "Наша земля". Першим інформаційним продуктом стала газета (інформаційний бюлетень) "Настоящий Крым" (російською мовою), яку ми випустили з метою протидії псевдореферендуму в Криму.	
Анатолій Гриценко: «Автомайданівці вже тиждень у полоні в Криму...» <i>pravda.com.ua</i>	19
Якби не був батьком захопленого в заручники координатора Автомайдану О.Гриценка, реагуючи на тисячі Ваших листів, дзвінків і смс, оцінив би бездіяльність і бездушність нинішньої влади набагато різкіше. А так спробую стримано...	
Інна Богословська: «С такими "друзьями" враги не нужны» <i>pravda.com.ua</i>	20
Еще раз: если мы немедленно не наведем порядок внутри страны, и не начнем расчищать авгиевы конюшни, мы потеряем независимость. Или депутатам от "Свободы" намного важнее получить портфель директора НТКУ? А все остальное их не волнует?	
ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ	
Александр Турчинов потребовал от самопровозглашенной власти Крыма освободить всех заложников <i>Интер, Подробности</i>	20
Верховна Рада екстрено збереться у четвер <i>Телеканал новин "24"</i>	21
Законність президентства Олександра Турчинова поза судом <i>"Студія "1+1", ТСН</i>	22
Депутати "попросили" написати заяву про звільнення <i>ICTV, Факти</i>	23
Єврокомісія виділила Україні 1 млрд. євро допомоги <i>ТВі, Сьогодні</i>	26
Чому досі не розірвано дипломатичні стосунки з неонацистською Росією? <i>Радіо Свобода, Ваша Свобода</i>	26

Друковані видання

Військовослужбовцям, дислокованим у Криму, дали дозвіл на використання зброї *"Голос України"*

Виконуючий обов'язки Президента, Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов дав дозвіл військовослужбовцям, дислокованим у Криму, на використання зброї.

За інформацією Міністерства оборони, 18 березня близько 16.00 військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації з використанням автоматичної зброї здійснили штурм 13-го фотограмметричного центру (Сімферополь).

Під час штурму прямим попаданням в область серця було вбито прапорщика та важко поранено капітана Збройних Сил України.

Інформаційне управління Апарату Верховної Ради України

Виконуючий обов'язки Президента, Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов з метою захисту життя та здоров'я українських військовослужбовців дав дозвіл на використання зброї відповідно до військових статутів.

Наголошуємо, що відповідальність за кров українських військових лежить на політичному керівництві Російської Федерації і безпосередньо на президентові Путіну.

<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=323975>

Феміда реагує на нові реалії

Наталія Лебідь, "Україна молода"

Олександр Турчинов — законний Голова Верховної Ради та, відповідно, глава держави. Це впливає з учорашнього рішення Вищого адміністративного суду України.

Минулого тижня до Вищого адмінсуду надійшов позов від донецького адвоката Володимира Оленцевича — того самого, котрий три роки тому зніціював позбавлення звання Герой України Степана Бандери та Романа Шухевича. Оленцевич оскаржував законність призначення Верховною Радою на 25 травня виборів Президента та тимчасове покладення обов'язків Президента на Олександра Турчинова. З останнім Оленцевичу «пощастило» менше, аніж свого часу з провідниками ОУН і УПА: ВАСУ просто закрити провадження.

На тлі кримських подій дане рішення дещо губиться, хоча має чималу вагу. Визнання Турчинова нелегітимним керівником, а також скасування чи перенесення виборів, на чому наполягають зокрема в середовищі «регіоналів», негативно позначилося б на ситуації в країні. Розуміючи це, Верховна Рада навіть «підстрахувала» теперішню владу, прийнявши наприкінці минулого тижня зміни до Адміністративного кодексу й дозволивши Верховному Суду переглядати вердикти Вищого адміністративного. Адже в адекватності рішень ВАСУ були певні сумніви: справу Оленцевича мав розглядати суддя Михайло Зайцев — за даними «Еспресо ТВ», це креатура Андрія Портнова, экс-заступника голови адміністрації Президента Януковича.

Хоча зараз вплив Портнова вже є неактуальним, переконаний політолог Володимир Фесенко. Экс-заступник керівника Банкової втік до Росії, де шукає контакт із керівними колами. А в Україні ситуація змінилася, і «ця судова інституція (ВАСУ. — Авт.) враховує нові політичні реалії. Наші суди завжди чутливо реагували на політичну ситуацію, — каже експерт Фесенко. — Нові політичні реалії відобразили і зміни в Конституційному Суді (ротація кадрового складу, обрання нового голови КС — Бауліна. — Авт.). У перспективі, думаю, статус КС слід змінити, підсилити вимоги до його функціонування, аби в подальшому суд не залежав від жодних інших інституцій, зокрема й від адміністрації Президента».

Хай там як, а Олександр Турчинов отримав карт-бланш до 25 травня. Далі все вирішать вибори. Щоправда, їх потенційні учасники не квапляться балотуватись у президенти. «Виникла гостра кримська криза й були серйозні побоювання щодо агресії зі сторони Росії», — пояснює затримку з вишиковуванням кандидатів Володимир Фесенко.

<http://www.umoloda.kiev.ua/number/2433/180/86524/>

«Потрібен коридор безпеки»

Алла Дубровик, «День»

«День» дослідив: як кримчанам, які залишаються жити на анексованій території в статусі громадянина України, захистити своє майно, роботу і право на освіту своїх дітей та що влада в Києві може зробити, аби допомогти цим людям

Відповідно до тексту «паперу», який 18 березня підписали президент Російської Федерації Володимир Путін з одного боку і Володимир Константинов, Сергій Аксьонов і Олексій Чалий — з іншого, громадяни України та особи без громадянства(!), які постійно проживають на цей день (день приєднання АР Крим до РФ — А.Д.) на території анексованого півострова, «автоматично» (!) стають громадянами Російської Федерації.

Ті ж, хто проти того, щоб на обкладинці їхнього паспорта вгніздився двоголовий орел — повинні в тридцяти денний термін повідомити про це відповідні паспортні столи.

До слова, що це за паспортні столи, чи вони вже створені, де розташовані, який режим їхньої роботи — невідомо!

Натомість експерти побоюються, що єдиним варіантом вберегти державний герб на своєму паспорті для кримчан є... виїзд на материкову Україну. Мовляв через абсолютну правову колізію (Україна не визнає документ, за яким на території Криму діють закони РФ) влада України не може гарантувати своїм громадянам ані безпеки, ані дотримання їхніх майнових та цивільних прав на території півострова.

Власне, свідками безпомічності офіційного Києва перед кримськими сепаратистами учора вже стали кримські пенсіонери та інші представники соціально незахищених груп населення, які через «технічні причини», відповідно до слів Міністра соціальної політики України Людмили Денисової, у березні залишились без пенсії. «17 березня було відправлено гроші в Крим, але вони повернулися. Крим відключився від електронної системи платежів і казначейство не працює в рамках держави України. Тобто ми не можемо цього зробити», — заявила Денисова.

Тож власне поінформовані про можливі безчинства на півострові, українці вже активно покидають півострів. Лише за минулу добу, за словами начальника відділу взаємодії зі ЗМІ. Держприкордонслужби Олега Слободяна, 265 людей разом із сім'ями та речами виїхали з території Криму.

«До моєї подруги в косметичний салон, власником якого вона є, прийшли люди і сказала, що на ранок вона повинна здати 15 тисяч гривень на «Самооборону Криму». Якщо вона відмовиться, то в неї цього салону не буде, і самій їй буде зле» — розповідає приватний підприємець косметолог з Києва Оксана Сич. — То вона за ніч зібрала речі, закрила салон, і вранці поїхала звідти: спочатку до Києва, а потім планує взагалі виїжджати за кордон». Звичайно, каже наша співрозмовниця, подруга й не сподівається, що зможе хоч колись і якимось повернутися до свого бізнесу в Сімферополі. Але життя дорожче, і гідність — теж», — резюмує подруга «біженки».

Щоправда, далеко не всі кримчани мають змогу вчинити так, як цей косметолог із Севастополя. Є сім'я, діти, обмежені матеріальні ресурси тощо... Та й зрештою рідний дім, на який пропрацював усе життя, віддавати злочинцям, що так безцеремонно вдерлися в твоє життя, щонайменше образливо.

Тож як кримчанам, які залишаються жити на окупованій території в статусі громадянина України, захистити своє майно, роботу і право на освіту своїх дітей та що влада в Києві може зробити, аби допомогти цим людям, — у коментарях експертів «Дня».

Як кримчанам уберегти свою нерухомість, підприємства і... шлюб?

«Громадяни, які проживають на території АР Крим, не можуть бути позбавлені майна. Не відповідають дійсності заяви про необхідність додаткової реєстрації та підтвердження свого права власності громадянами. Досить послатися на той документ, на підставі якого громадяни набули право власності (договір купівлі-продажу, дарування тощо). Сьогодні це достатня і законна підстава для того, щоб підтвердити законність набуття права власності. Інші ж документи, які підтверджують реєстрацію права власності, силу не втрачають», — запевняє директор юридичної компанії Lions Litigate Станіслав Батрін. Правда, він забуває уточнити — для судів якої держави не втрачають? А це, як зауважують його колеги, дуже істотний момент.

Тому колеги Батріна зовсім не поділяють його «оптимізму»: дуже вже багато хиб в українському законодавстві, і вже якимось надто пасивно поводить Держреєстр, дивлячись на це, говорять юристи. Тому вони роблять свій, невтішний, висновок — власники нерухомості в Криму цілком можуть її втратити. «Може виникнути спокуса залучити до «оптимізації» прав власності судові органи незалежної республіки і визнавати право власності судовим рішенням, заснованим на різних «доказах», — зауважує управляючий партнер адвокатської компанії «Золота Середина» Марія Швець.

Як превентивні заходи із захисту права власності на кримську нерухомість Швець пропонує її власникам забезпечити реєстрацію свого права власності в Державному реєстрі речових прав. Зараз у цьому реєстрі зареєстровані права на нерухомість, придбані після 1 січня 2013 року, або які належать особам, які здійснили добровільну реєстрацію в реєстрі в Державній реєстраційній службі. Відсоток таких зареєстрованих прав дуже невеликий. «Наявність реєстрації права в даному реєстрі, на нашу думку, хоч і не є обов'язковим згідно з (як вже говорилося, реєстрація права власності, зроблена раніше БТІ, є цілком достатньою) законом, але дозволить, при необхідності, одержати додаткові докази права власності й інших речових прав», — заявляє адвокат Наталія Бочарова.

Реєстрація прав у Державному реєстрі речових прав сьогодні можлива у двох варіантах: нотаріус, що засвідчує операцію щодо конкретної нерухомості, до посвідчення такої операції, або Державна реєстраційна служба за заявою власника.

«Як відомо, зареєструвати речове право в Криму зараз не є можливим, зважаючи на відключення доступу до реєстру. Але формально Крим, як і раніше, залишається територією України, яка своїх зобов'язань по відношенню до даного регіону не припиняла. Тому особа, яка володіє нерухомістю в Криму, може зареєструвати право власності на неї в Державній реєстраційній службі України в Києві за своєю заявою», — пояснює Бочарова.

Інший вихід — реєстрація права у нотаріуса. «Для цього щодо нерухомого майна доведеться укласти яку-небудь операцію з дружньою власникові особою, яка б не передбачала перехід права власності. Наприклад, укласти договір оренди. Такий договір оренди може бути засвідчений нотаріально, і до його засвідчення нотаріус зробить первинну реєстрацію права власності в реєстрі. Засвідчення такої операції можна здійснити за місцем проживання однієї із сторін операції, щоб перенести її з Криму в інший регіон України», — дає практичну пораду Бочарова.

А ось як розвиватиметься ситуація після поширення на території Криму дії законодавства РФ, зараз не знає ніхто. Тепер лише від «доброї волі» Росії залежатиме визнання права власності на нерухомість, придбану за українськими законами, говорять юристи. Цілковито імовірно, припускають вони, що Криму як суб'єктові федерації запропонують самостійно визначити правила визнання прав власності на своїй території. А з урахуванням осіб, які зараз опинилися при владі в невизнаній республіці, такі правила можуть здивувати всіх.

У зв'язку з цим «День» учора звернувся до Державної реєстраційної служби, щоб з'ясувати: все ж, у якому режимі зараз на території окупованого півострова працює держорган і куди, врешті-решт, мають можливість звернутися громадяни України, які живуть на території АР Крим, щоб захистити свої майнові права. Адже, враховуючи висновки адвокатів, ситуація, коли в двері кримчанина сьогодні може постукати будь-яка людина з папірцем, у якому написано, що і ці двері, і квартира, в яку вони зайдуть, належить йому — громадянинуві «ікс», зовсім не вбачається як «хвора фантазія».

У Державній реєстраційній службі, в повноваженнях якої, до речі, окрім реєстрації прав на нерухоме майно громадян України, ще і державна реєстрація юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців, легалізація об'єднань громадян, державна реєстрація друкованих ЗМІ й інформаційних агентств, а також державна реєстрація актів цивільного стану, на наше звернення відповіли оперативно. Вже через півгодини після того, як ми надіслали листа, де запитували: «1) У якому режимі на території АР Крим сьогодні функціонує Державна реєстраційна служба? 2) У який спосіб сьогодні реєструються права на нерухоме майно та інше жителів АР Крим? 3) Яким чином громадяни України, які сьогодні живуть на території АР Крим, можуть захистити свої речові права на нерухоме майно від посягань сторонніх осіб? 4) Куди цим людям звертатися у випадку виникнення проблем?» — на сайті держоргану з'явилася відповідь. Ось вона: «Державна реєстраційна служба повідомляє, що навіть за форс-мажорних обставин, система державної реєстрації прав на нерухоме майно здатна повною мірою відповідати інтересам громадян України. Так, міністр юстиції Павло Петренко підписав наказ, направлений на забезпечення проведення державної реєстрації прав в умовах ситуації, що склалася, в Автономній Республіці Крим. Цим наказом передбачено, що для державної реєстрації прав власності на об'єкти нерухомого майна, розташовані на території Автономної

Республіки Крим, власник такої нерухомості може звернутися як в органи державної реєстрації прав в м. Севастополі, Автономній Республіці Крим, так і в органи державної реєстрації прав Херсонської та Запорізької областей. У випадку звернення власника нерухомості в органи державної реєстрації прав в м. Севастополі або Автономній Республіці Крим, представлені ним для державної реєстрації документи в електронному вигляді передаватимуться на розгляд в органи державної реєстрації прав інших регіонів України. Про результати розгляду заяви про державну реєстрацію прав, подану до вказаних органів державної реєстрації прав, заявник буде повідомлений засобами поштового зв'язку».

Правда, самого указу, як і повідомлення про режим роботи органів державної реєстрації на території окупованого півострова, на сайті відомства ми не знайшли. Тому звернулися безпосередньо до Реєстраційної служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим. На сайті відомства ми знайшли повідомлення від 13 березня 2014 (тобто ще до так званого референдуму) наступного змісту: «Відділ державної реєстрації актів цивільного стану реєстраційної служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим повідомляє, що всі відділи державної реєстрації актів цивільного стану реєстраційних служб територіальних управлінь юстиції в Автономній Республіці Крим працюють у штатному режимі згідно з затвердженим графіком роботи (з понеділка по четвер — з 9.00 до 18.00, в п'ятницю — з 9.00 до 16.45; перерва на обід — з 13.00 до 13.45 — А.Д.). Звертаємо увагу громадян, що всіма відділами державної реєстрації актів цивільного стану Криму відповідно до чинного законодавства України проводиться державна реєстрація актів цивільного стану». А ось у приймальні Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим «Дню» пояснили: як реєструватимуть і як захищати права кримчан, поки коментувати не можуть. І пообіцяли, коли буде щось відомо, обов'язково зв'яжуться зі ЗМІ і нададуть інформацію.

«Ситуація в різних регіонах країни зараз дуже напружена. Учні пропускали заняття і, може, ще будуть пропускати. Тому щоб врахувати їхні інтереси, підсумкова атестація повинна бути легша, адже після цього буде ще зовнішнє незалежне оцінювання. Ми маємо полегшити життя нашим цьогорічним випускникам, які стануть абітурієнтами, — говорить в коментарі «Дню» міністр освіти і науки Сергій КВІТ. — Щодо правил прийому до вишів, то ми звернемо особливу увагу на наших абітурієнтів, життя яких пов'язано з Кримом. Ми не знаємо, які атестати даватимуть випускникам кримських шкіл: українські чи російські, чи, можливо, взагалі не видадуть. Ми не знаємо, скільки кримчан бажатиме вступати в українські виші. Ми створимо умови, щоб формальні, казуїстичні речі не дозволили цьогорічним абітурієнтам втратити час».

Сергій Миронович розповідає, що МОН відкрило гарячу телефонну лінію, організовано роботу з викладачами, ректорами, студентами. «Наступного тижня у нас відбудеться розширена президія ради ректорів. Будуть присутні й ректори університетів Криму. Також ми готуємо поїздку нашої делегації у Крим. Ситуація дуже непроста, але в цьому українська держава продовжує виконувати покладені на неї обов'язки: зарплати і стипендії виплачують. Ми плануємо проведення ЗНО в Кримі. Ми не втрачаємо контактів і вважаємо, що Крим не від'єднають. Ті процеси, які мають місце зараз, — це явище тимчасове», — підсумовує міністр освіти.

Голова комітету Верховної Ради з питань освіти та науки Лілія Гриневич розповідає, що зараз до комітету активно надходять заяви від студентів, їхніх батьків та викладачів, які побоюються репресій, перебуваючи в нестабільній ситуації. «Студенти хочуть продовжити навчання за межами Криму. Людям, які прагнуть здобувати українську освіту, ми гарантуємо право перевестися до іншого навчального закладу в Україні», — наголошує Гриневич.

За її словами, слід пам'ятати, що є й інша категорія студентів і викладачів, які хочуть залишитися у Кримі, але здобувати там українську вищу освіту. «Зараз для нас дуже важливо зберегти українські вищі навчальні заклади на окупованій росіянами території. Держава Україна зобов'язана зробити все, щоб викладачі могли працювати, а студенти навчатися

якнайближче до місця свого проживання. Зараз вирішують питання, як будуть функціонувати ці навчальні заклади», — говорить голова Комітету Верховної Ради з питань освіти і науки.

За її словами, ситуація з українськими школами сьогодні в Криму теж складна. «Звичайно, ми хочемо підтримати усі школи, які прагнуть залишитися українськими, хоча їх дуже мало. Близько в 90% кримських шкіл викладають російською мовою. Українська держава завжди гарантувала право національних меншин здобувати освіту рідною мовою. Є багато і російськомовних громадян, які прагнуть, щоб їхні діти навчалися українською. Це питання найближчими днями має бути вирішено.

На сьогодні наша держава знає, що у Криму є українські громадяни, і вони мають право як на середню, так і на вищу освіту. Ми будемо намагатися забезпечити їм освіту саме в Криму, але якщо буде потреба, створимо можливість цим студентам продовжувати навчання в інших вищих країни», — пояснює пані Гриневич. За її словами, усіх абітурієнтів, які захочуть скласти зовнішнє незалежне оцінювання, а зараз на нього зареєструвалося понад 15 тисяч осіб, планують забезпечити можливістю скласти ЗНО за місцем проживання. «Але наразі невідомо, як місцева влада реагуватиме на подібні заходи, тому розглядається і можливість організації тестування в найближчих областях, зокрема у Херсонській», — підсумовує вона.

Щодо дошкільних закладів, то, наприклад, у школи та дитячі садочки Львівської області вже влаштовано 96 дітей, які зі своїми батьками приїхали на тимчасове проживання з Криму та Севастополя. Про це повідомили в департаменті освіти й науки Львівської ОДА.

За наданою інформацією, найбільше дітей — 40 осіб — влаштовано у навчальні заклади Львова, восьмеро тепер навчаються у школах Сколівського району, ще семеро — в Городецькому районі, інші діти — в інших районах області.

Загалом, станом на 17 березня Львівщина надала притулок 777 кримчанам, а зголосилося приїхати сюди вже майже 1700 кримчан, яких чекають і яким обіцяно допомогу.

Згідно з текстом договору про прийняття Республіки Крим до складу Російської Федерації, жителі Криму і Севастополя автоматично визнаються громадянами Росії, якщо протягом місяця вони від нього не відмовляться. А що ж робити кримчанам, які не хочуть жити за російськими законами та приймати російське громадянство? Міністр юстиції Павло Петренко з цього приводу закликає мешканців півострова не здавати українських паспортів, а тим, хто хоче виїхати на материкову Україну, обіцяє, що влада забезпечить їх житлом і соціальними гарантіями. «Зараз оперативний штаб при Кабінеті Міністрів уживає всі необхідні заходи. В Україні багато об'єктів соціальної сфери — це пансіонати, санаторії, які готуються до того, щоб прийняти наших громадян, які хочуть виїхати з «гарячої точки», — заявив міністр юстиції.

Однак юрист-міжнародник, заслужений юрист України Володимир Василенко вважає, що все не так просто. «Якщо українці в Криму не приймуть російського громадянства, то їх чекатимуть неприємності. Вони вважатимуться іноземцями. Не матимуть права брати участь у виборах, обиратися в органи місцевої влади тощо, не зможуть обіймати посади в державних органах влади, це вплине і на питання пенсійного забезпечення — Росія не виплачуватиме таким громадянам пенсії, — каже юрист. — Працевлаштування також вирішуватиметься відповідно до законів, які діють у Росії щодо іноземців».

До речі, на початку року Росія ухвалила жорсткі закони щодо трудових мігрантів із сусідніх країн, а такими можуть стати й люди, які зараз проживають у Криму. Щоб отримати роботу, треба брати дозволи у Федеральній міграційній службі. Якщо ти спеціаліст із високою кваліфікацією — то ще й сплатити податок на випадок видворення. А тим іноземцям, які перевищили термін перебування на території Росії на 30 днів, взагалі можуть заборонити в'їзд до країни. Володимир Василенко не виключає, що неросійських громадян просто витурять із Криму.

«Мені розповіли, що позавчора до Києва приїхали 16 родин із Криму, їм погрозували: або залишаєте півострів, або будемо вбивати. І таке переслідування всього національного буде й надалі, — продовжує професор. — Але щоб виїхати з Криму швидко, треба мати житло і роботу. Цивілізований шлях був би такий, якби між Україною та РФ уклали договір про

тимчасове перебування громадян на тій території, щоб вони мали час хоча б продати майно. Але оскільки Україна не визнає факту окупації та приєднання, юридичної угоди не може бути».

Нещодавно голова меджлісу Рефат Чубаров заявляв, що кримським татарам слід надати статус корінного населення Криму. Проте, на думку експертів, це вже нічого не змінить. «Усе залежить від російської влади: якщо вона дотримуватиметься міжнародних стандартів прав людини, то ці права кримських татар будуть дотримані. Але вони зараз там переслідуються, їх примусово виселяють, застосовують погрози, щоб вони виїхали з Криму, — каже Василенко. — Якщо ці люди виїдуть на материкову Україну, то будуть повноправними громадянами України, а не біженцями. А влада повинна забезпечити їх житлом, роботою та соціальними виплатами».

Питання в'їзду до Криму. Якщо півострів почне жити за російськими законами, то європейцям доведеться оформляти візу для в'їзду-виїзду, так, як це прописано в російському законодавстві. Але це не найгірше, вважає юрист. Він вважає, що за сприятливих обставин ми зможемо собі повернути півострів. І зробити це можна було б у Міжнародному суді ООН. Однак для розгляду справи має бути згода обох сторін. Росія ж навряд чи дасть свій дозвіл, резюмує Василенко.

Доки держава думає над тим, яким чином допомагати переселенцям із Криму, громадськість уже вкотре бере ситуацію у свої руки. Із 1 березня існує ініціатива «Дім друзів», яка збирає інформацію про тих, хто може надати житло, і про тих, хто його потребує. Наразі про готовність допомогти відгукнулося 170 українців із різних регіонів. Станом на вчора було 70 запитів від родин, які хочуть виїхати з небезпечних регіонів. Як розповіла Олександра Назарова, співкоординаторка ініціативи «Дім друзів» та проекту «Без кордонів», зараз уже вдалося допомогти з переселенням третині родин, причому це не лише кримчани, а й жителі східних областей.

Оскільки ці люди переїжджають з інших регіонів своєї ж країни, а не з-за кордону, то біженцями їх не вважають. Це вимушені переселенці. Але які вони мають права та що їм може гарантувати держава — ніде в українських законах не прописано. «Біда в тому, що в Україні немає законодавства щодо такої категорії населення. За 23 роки незалежності такої потреби не виникало, а про всяк випадок не приймалося жодних заходів, — каже Олександра Назарова. — У цьому основна проблема, бо формально для всіх державних органів України ці люди — пересічні громадяни України. Але цим родинам, які опиняються в ситуації, коли у них порушується вся життєва логіка та норми, потрібно допомагати заново зробити життя звичним. У Львові міська влада сприяла тому, щоб дітей нормально приймали до дитсадочків та шкіл. У Києві це поки неможливо, бо, щоб дитина пішла в дитячий садок, треба мати певний пакет документів від закладу охорони здоров'я, а в Криму ці довідки видавалися за іншою формою, яка не відповідає київському зразку. Здебільшого батьки зараз не мають ані часу, ані можливості ходити знову по лікарях. І дуже погано, що так і буде, доки держава не зробить кроків щодо врегулювання цієї ситуації».

Учасники «Дому друзів» радять створити при уряді консультативну раду з участю представників різних міністерств і громадських організацій. Наступний крок — внести зміни до законів, які відповідають за надання соціальних послуг такій категорії населення. Органам муніципальної влади — здійснити облік та аналіз тих об'єктів власності, які в них є на балансі. «Розселити людей по квартирах — це добре, але коли ми будемо мати цифру в 50 тисяч вимушених переселенців, а такі прогнози є, ніхто не знає, як тоді бути, — додає Олександра. — Держава повинна визнати проблему і вживати якісь кроки для її вирішення, але поки цього не відбувається. Хоч кожна година і кожен день — це нові люди, яким потрібна допомога».

Олександр Дічек, президент Міжнародної антитерористичної єдності:

— У ситуації, яку ми сьогодні де-факто маємо в Криму, потрібно виходити з міркувань — сенсу перебування та життя наших військовиків. Нам треба врятувати людей? Однозначно. Думаю, зараз кидати їх у бій: по-перше, пізно, по-друге, безперспективно, по-третє, аморально. Треба сформував коридор безпеки, який би дозволив вийти з півострова українським військовим, їхнім родинам, забезпечити безпеку пересування, влаштувати на роботу, надати помешкання. Звичайно, паралельно продовжувати дипломатичні перемови для того, щоб

забрати нашу техніку, оскільки це українська власність. Ми повинні діяти в першу чергу, виходячи з головного — збереження життя людей.

Рішення Києва хронічно запізнілі. Який сенс розпустити парламент Криму за день до референдуму? Це треба було робити при перших же ознаках сепаратизму або не робити взагалі. А так — розпуск Верховної Ради Криму в останні дні дало кримській владі підстави сказати, що це останній цвях у кришку труни взаємин із Україною. Чому рішення Києва мають запізнілий характер? По-перше, зміна влади, перед якою стоїть завдання — відновлення економічних і виробничих взаємозв'язків. По-друге, висока відповідальність влади, коли треба приймати найважливіші, стратегічні рішення. По-третє, виникла проблема Криму. Всі ці чинники впливали на тих, хто приймав рішення.

Але головне, що нинішня влада так і не зуміла або не захотіла акумулювати фахівців у країні для вирішення ситуації в Криму. В кожній сфері у нас є експерти, яких можна було залучити, але на першому місці стоять клановий, квотний — які завгодно — принципи призначень. Із кадровим питанням у влади великі проблеми.

Усі громадяни в Криму, які пов'язують своє життя з Україною, повинні почути голос підтримки, конкретних пропозицій з боку Києва. Вони давно і щодня цього чекають. Високим керівникам усіх напрямків, які у Києві, давно треба було побувати в Криму і пояснювати людям свою позицію. Зараз люди думають, що їм робити з українським паспортом: тримати його біля серця і чекати запрошення від Києва на переїзд на материкову частину й облаштування життя чи ставати громадянами Росії?

«Ми можемо апелювати тільки до українського законодавства, оскільки не визнаємо окупації Криму, — коментує «Дню» голова Центру політико-правових реформ Ігор Коліушко. — Самопроголошена кримська «влада», очевидно, апелюватиме до законодавства РФ. Тут буде виникати багато труднощів і питань, розв'язувати які буде надзвичайно складно».

Важко буде визначити статус українських громадян, які опинилися під окупацією Росії — це громадяни України на території України, чи це громадяни України на території іншої держави. «Питання є дуже важливим, — каже Коліушко. — Від цього залежить визначення статусу кримчан та спосіб подальшої реалізації їхніх конституційних прав».

Наразі, говорить експерт, в українській владі можуть виникати перешкоди на кожному кроці, тому слід зайнятися детальним вивченням міжнародних законів і шукати варіанти виходу з ситуації й там. У той же час, кидати напризволяще тих українців Криму, які не бажатимуть ставати громадянами РФ ні в якому разі не можна.

«По-перше, у нас уже є прецедент, коли у свій час Ізраїль окупував арабські території. Спочатку у порядку денному Комісії ООН з прав людини (тепер — Ради ООН з прав людини) було включене питання про права людини на окупованих арабських територіях. Зараз можна було би принаймні спробувати внести до порядку денного Ради ООН з прав людини питання про права людини на окупованих Росією територіях України, — запропонував у коментарі «Дню» свій алгоритм дій для захисту українців Криму доктор юридичних наук, голова Комісії з розслідування порушень прав людини в Україні Володимир Василенко. — Друге — необхідно вимагати, щоб питання прав людини на окупованих Росією територіях було предметом уваги Верховного Комісара ООН з прав людини. Ці питання треба порушити також в Раді Європи».

Далі, каже професор Василенко, українська влада повинна вимагати від Росії дотримання прав українців на мову, освіту, уникнення переслідувань за етнічною ознакою тощо. Так само вище керівництво держави має постійно моніторити ситуацію з дотриманням прав людини, зокрема етнічних українців у Криму, для того, щоб можна було інформувати міжнародне співтовариство про такі порушення, і, відповідно, вживати щодо цього всі необхідні заходи. «Уряд повинен уже зараз створювати умови для прийому біженців з Криму та їх облаштування в Україні, — продовжує Володимир Василенко. — У системі виконавчої влади повинен бути створений спеціальний орган, який би опікувався українськими громадянами, які опинилися на окупованій території і тими, хто вирішив залишити територію України».

Ключову роль у цих процесах має відігравати Уповноважена Верховної Ради України з прав людини Валерія Лутковська, яка наразі проявляє не надто велику увагу до питань захисту

прав людини на анексованому півострові. «Омбудсмен повинна займати чи не найактивнішу позицію, відвідувати Крим і на місці спостерігати за подіями, оцінювати ситуацію та пропонувати заходи для її врегулювання, — впевнений Володимир Василенко. — На жаль, поки дій у цьому напрямку я не бачу».

Для того, аби забезпечити право українських громадян на вільне волевиявлення під час виборів, переконують фахівці, слід внести зміни до профільного Закону з урахуванням «кримського фактору». А для врегулювання питань юридичних має включитися Міністерство юстиції. «Влада повинна дати людям якісь рекомендації, поради їм, як краще поводитися в цій ситуації і допомогти із неї вийти, — коментує Василенко — Проблема, що перед нами постала є дуже широкою і зачіпає інтереси сотень тисяч людей. Проте важелі для захисту своїх громадян у Криму в чинній владі є (увесь набір інструментів Міжнародного права). Необхідна лише політична воля займатися цією проблемою». Впевненості в наявності якої дії нової влади ні експертам, ні громадськості, на жаль, не додають! Інакше як злочинною бездіяльністю відсутність спеціальних гарячих ліній на сайтах органів державної влади для громадян Криму, які нині перебувають на окупованій Російською Федерацією території і мають дуже багато практичних запитань щодо безпеки їхнього життя та життя їхніх родин, назвати важко.

Так наприклад, «День» учора звернувся до прес-служби Міністерства юстиції з проханням повідомити, в якому зараз режимі працюють судові установи на території АР Крим? До яких інстанцій громадяни України, які зараз проживають на території півострова, можуть звернутися, аби захистити свої права: громадянські, майнові тощо? У відповідь у прес-службі Мін'юсту повідомили, що ніяких заяв по цих питаннях Міністерство юстиції поки немає (!).

Схоже, не знають, як гарантувати право голосу кримчанам на виборах Президента України 25 травня і в Центральній виборчій комісії. На сайті відповідної інформації немає, а телефони прес-служби Центральної виборчої комісії учора цілий день не відповідали. Тож «День» надіслав інформаційний запит у ЦВК. Чекаємо відповіді.

У хвилини, коли пишеться ця стаття, розпочався штурм штабу Південної військово-морської бази ВМС України в селищі Новоозерне на Донузлаві. Як повідомив «День» керівник медіа-центру Міноборони України в Криму Владислав Селезньов, як таран для знесення воріт вони використовували трактор. Джерела заявляють, що трактор йшов на українських офіцерів не зупиняючись. Солдати Росії захопили КПП, далі не просуваються, оскільки українські офіцери озброєні. За словами очевидців, штурмувальний «клин» складається з трьох ешелонів — у перших лавах вони поставили жінок і дітей військовиків, що мешкають у селищі, другим ешеленом йдуть бойовики так званої самооборони Криму, і лише за ними шеренга з 60-ти солдатів Російської Федерації, — як загороджувальний загін, які, як відомо, використовувалися у війні з фашистами за наказом Сталіна «Ні кроку назад!». Поблизу штабу російські військовики встановили дві вогневі точки, обладнані кулеметами, гранатометами та іншою стрілецькою зброєю, цілком імовірно, що буде задіяно й російських снайперів.

Таку ж саму тактику штурму російські військовики використовували вчора і під час штурму штабу ВМС України в Севастополі — завалили паркан військової частини і вдерлися на територію, а попереду пустили жінок. Після цього співробітники ФСБ Росії, що ховалися раніше за спинами жінок і дітей, затримали Командувача ВМС України адмірала Сергія Гайдуга і в наручниках відвезли в невідомому напрямку.

Цими днями, після підписання так званого договору в Москві, російські окупанти значно посилили тиск на українські військові об'єкти. Зокрема, під час штурму фотографічного центру в Сімферополі російські військовики застосовували вогнепальну зброю, було задіяно снайпера, ймовірно, зі складу російського спецназу. Одного українського військового було вбито, двох поранено.

На тлі російських безчинств багато мешканців автономії вирішили не спокушати долю і за допомогою державних органів та громадськості України виїхали з півострова. Станом на початок цього тижня, наприклад, лише Львівщина прихистила 777 кримчан, а всього мають намір виїхати до львів'ян вже майже 1700 осіб, яких там чекають і обіцяють допомогти. У країні діє спеціальна програма евакуації мешканців Криму в безпечні регіони України. Проте більшість членів родин військових, дислокованих у Криму, не погодилися евакуюватися.

Не буває нескінченних воєн, усі війни рано чи пізно закінчуються. Минуть роки, й історики опишуть весь процес російської інтервенції в Криму — година за годиною, день за днем. І в цій книзі особливе місце посяде історія участі в опорі інтервентам матерів, дружин та дітей наших офіцерів і солдатів, які стали на захист кордонів України скрізь, де стояли їхні чоловіки та діти.

До нас у редакцію зателефонувала мама прапорщика Родіона Шемировського, який служить у 36-й українській бригаді в Перевальному. Вона розповіла, що дружини і діти, усі родичі військовиків цієї бригади були першими, хто живим щитом став між загарбниками і воротами частини, не давши можливості «самооборонцям» і російським військовикам захопити частину. Увесь світ, напевно, облетіла фотографія, як солдат цієї бригади і його дівчина цілуються через пруть воріт військової частини. Дружини й дочки офіцерів, прапорщиків і солдатів з неймовірними зусиллями проривалися через блокадні ланцюги чоловіків— «безпредельщиків» і приносили українським військовим, що залишалися вірними присязі, харчі, воду, частування, а також свою любов і відданість.

«Самооборонці» та російські військовики швидко збагнули, де може бути найслабша ланка в ланцюгу військових — їхні сім'ї. Вони кинулися погрожувати дружинам і дітям офіцерів і прапорщиків бригади тактичної авіації в Бельбеку, але невисока й тендітна зовні жінка Лариса Мамчур, дружина полковника комбрига Юлія Мамчура, вийшла і сказала, що вона звідси разом із чоловіком піде останньою. Вона прикувала до себе й чоловіка увагу всього світу, й інтервенти відступили. Сім'ї військових, як правило, виявилися такими ж сильними і стійкими, як і самі офіцери, прапорщики і солдати.

Підла путінська тактика ховатися за жінок і дітей проявилася скрізь по Криму. У жіночий день Восьмого березня агресивні російські спецназівці захопили відділення української прикордонної служби «Шолкіне» і силоміць вигнали їхні родини, жінок і дітей, прикордонників на вулицю. Під час нападу вони побили старшого зміни прикордонних нарядів, який здійснював чергування та чинив опір, і захопили кімнату зберігання зброї. Озброєні росіяни відібрали мобільні телефони у начальника відділення прикордонної служби, його дружини та інших офіцерів. Погрожуючи зброєю, вони наказали всім зібрати речі і залишити територію відділення.

Водночас із перших же днів окупації Росія намагається перетворити молодих кримчан на своє гарматне м'ясо. Попри те, що в «договорі», який, як і Будапештський меморандум, як всі інші договори Росії не коштує паперу, на якому його написано, зазначено, що до 2016 року кримські хлопці служитимуть на території Криму, самопроголошений «Верховний Головнокомандувач Республіки Крим» Аксьонов заявив журналістам, що насправді місце служби кримських призовників не обмежуватиметься півостровом. «Жодної різниці тут не буде, призовники служитимуть по всій країні, зокрема і в Дагестані, і в Чечні, і взагалі на Північному Кавказі», — зазначив Аксьонов.

<http://www.day.kiev.ua/uk/article/tema-dnya-podrobici/potriben-koridor-bezpeki>

Микола Томенко: «Прожити кожен день з Тарасом Шевченком і для України!» *"Голос України"*

У рамках відзначення 200-річного ювілею Т. Г. Шевченка на Кіровоградщині відбулася зустріч із ініціатором всеукраїнських історико-культурних проєктів, народним депутатом, головою Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації Миколою Томенком.

Основна теза зустрічі — творчість видатного поета й просвітителя українського народу протягом багатьох років вивчали у вузькому академічному середовищі, а на загал з цією інформацією не виходили. Саме через те не всі розуміють «справжнього» Шевченка і в цьому одна з причин нашої недоосвіченості. Народний депутат висловив сподівання, що після святкування 200-літнього ювілею українці побачать іншого Шевченка — відкритого ширшому загалу.

Ширшому пізнанню Шевченка сприятимуть нові незвичайні видання, які відкриють образ поета, художника й просто людини. Частину з них Микола Томенко презентував під час приїзду та передав до обласної універсальної наукової бібліотеки імені Дмитра Чижевського, де й відбувалася зустріч.

Депутат презентував видання першого (за хронологією) із чотирьох альбомів малюнків Тараса Шевченка, що зберігаються в архіві Інституту літератури імені Т. Шевченка НАН України з ескізами та етюдами, виконаними у 1841—1843 роках у Петербурзі та під час першої подорожі Кобзаря в Україну 1843 року. Альбом унікальний тим, що він є водночас і записником Тараса Шевченка. У виданні також зафіксовано фрагменти текстів народних пісень, записані рукою Пантелеймона Куліша, на Дніпрі у Межигір'ї. Це є історичним свідченням спільної подорожі письменників Дніпром до Межигір'я, де вони слухали і записували український фольклор.

Також громадський діяч розповів про унікальне видання фонду «Рідна країна» «Український щорічник на 2014 рік», присвячене постаті Великого Українця. «Головна ідея цього видання — прожити у 2014 році кожен день з Тарасом Шевченком і для України», — наголосив Микола Томенко під час презентації.

«Шевченко повинен об'єднувати словом і думкою, а не пам'ятниками», — таке ставлення Миколи Томенка до увічнення Кобзаря в пам'ятниках. А бюсти потрібно ставити представникам минулої влади як символи марнотратства.

Також Микола Томенко розповів про присвячений 200-річчю Великого Кобзаря вже знайомий загалу унікальний соціально-просвітницький телепроект «Твій Шевченко», під час якого на центральних телеканалах транслювалися ролики соціальної реклами, в яких популярні українські телеведучі, відомі українці, лауреати Шевченківської премії читали фрагменти творів Тараса Шевченка.

Спілкування Миколи Томенка з кіровоградцями окреслило багато інших, важливих на сьогодні питань. Це і нагальна необхідність проведення радикальних реформ у всіх державних сферах, і реформування місцевого самоврядування, і проблеми та зловживання в ліцензуванні електронних ЗМІ та вимкнення каналів, інформаційна політика яких розпалює війну, і майбутнє підписання політичної складової Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом, і роззброєння цивільного населення, і вибори депутатів Верховної Ради України, і навіть можливість запровадження окремого податку для мільйонерів, який буде спрямований на утримання армії...

Також варто визначитися з діапазоном радіочастот, на яких мають мовити державні телерадіокомпанії, щоб забезпечити максимальний доступ населення до інформації.

Повертаючись до теми просвітництва, але вже — засобами масової інформації, Микола Томенко порадив при обласному телебаченні створювати громадські ради. До таких рад мають входити знані в області професійні журналісти та шановані представники громадськості. Народний депутат погодився з тим, що «до цього часу в країні не було української інформаційної політики».

Загальний контекст зустрічі, що поєднав і київського гостя, і місцевих її учасників, студентів, викладачів, творчу інтелігенцію, представників громадських організацій та органів влади — так хочеться жити в країні, «в якій не крадуть та чесно працюють на інтереси українського народу».

Також у рамках візиту до Кіровограда голова Комітету з питань свободи слова та інформації відвідав Кіровоградську державну телерадіокомпанію.

<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=324000>

Верховна Рада ухвалила Декларацію про боротьбу за звільнення України **УНІАН**

Як передає кореспондент УНІАН, за дане рішення проголосували 274 із 303 народних депутатів, зареєстрованих в сесійній залі. Не голосували у повному складі фракція КПУ, а з фракції Партії регіонів документ підтримали лише 29 народних депутатів.

У Декларації наголошується, що Верховна Рада звертає увагу урядів та парламентів світу, міжнародних організацій та світової громадськості, що український народ ніколи не визнає анексію невід'ємної частини своєї території - Автономної Республіки Крим, захопленої Росією з брутальним порушенням фундаментальних норм міжнародного права та загальновизнаних принципів співжиття держав.

Також Верховна Рада звертається до всіх членів міжнародного співтовариства з наполегливим проханням утриматись від міжнародного визнання так званої «Республіки Крим» та анексії Криму та міста Севастополь до складу Росії як нових суб'єктів федерації.

Від імені народу України Верховна Рада заявляє, що Крим був, є та буде у складі України. Український народ ніколи і за жодних умов не припинить боротьбу за звільнення Криму від окупантів, якою б важкою і тривалою вона не була.

У Декларації наголошується, що Росія зухвало порушила не тільки чинне законодавство суверенної України, але й фундаментальні норми міжнародного права, закріплені у Статуті ООН, Статуті Ради Європи, Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1975 року та інших підсумкових документах НБСЄ/ОБСЄ, Угоді про створення Співдружності Незалежних Держав від 1991 року, Меморандумі про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року між Україною, США, Росією та Великою Британією про неядерний статус України, Договорі про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією від 1997 року.

У Декларації сказано, що вперше після завершення Другої світової війни загально визнані кордони Європи цинічно «перемальовує» країна, яка за багатосторонніми і двосторонніми договорами гарантувала територіальну цілісність України, недоторканність і непорушність її кордонів. Єдиним неприхованим мотивом Російської Федерації у здійсненні цього міжнародного злочину є горезвісна доктрина «приростання руського світу».

Як повідомляв УНІАН, 18 березня у Кремлі президент РФ Володимир Путін і представники нелегітимної влади Криму та Севастополя підписали договір між РФ і Республікою Крим про прийняття до складу Росії Криму і утворення в складі РФ нових суб'єктів.

Також Путін попросив парламент прийняти до складу Росії два нових суб'єкти - Крим і Севастополь.

Сьогодні Державна дума РФ проведе додаткове пленарне засідання для розгляду законопроектів про приєднання Криму до Росії.

<http://www.unian.ua/politics/898591-vr-uhvalila-deklaratsiyu-pro-borotbu-za-zvlnennya-ukrajini.html>

Анна Герман: «Нова влада дублює ініціативи колишньої команди» **ForUM**

Відтермінування підписання економічної частини Асоціації з ЄС, ідея оподаткування депозитів та інші кроки нової влади, які дублюють ініціативи попередньої команди, свідчать про їхню економічну доцільність. Про це в коментарі ForUM'у повідомила народний депутат від Партії регіонів Ганна Герман.

«Це підтверджує лише те, що попередня команда в економічних питаннях діяла розумно і прагматично. Розуміння того, що ми діяли правильно, нам дає нинішня влада, яка чітко слідує за нашими кроками. І тут треба думати, перш за все, що принесе користь країні», - сказала вона.

Водночас Герман зазначила, що попередня влада зробила багато помилок. «Нашим найбільшим мінусом був високий рівень корупції, але я не бачу, щоб він і зараз знижувався».

<http://ua.for-ua.com/politics/2014/03/20/132443.html>

Незакрытыя счета

Соня Кошкина, LB.ua

Статус Крима і президентские выборы 25-го мая – два вопроса, без разрешения которых государство Украина не сможет восстановить нормальную жизнедеятельность.

Парад лизоблюдов на марше

Две недели тому Владимир Константинов очень точно предсказал исход крымского "референдума". "Думаю, будет больше 80 процентов "за", - отметил он в интервью известной российской журналистке Марианне Максимовской. По факту крымский ЦИК насчитал 82% явки и 96% голосов "за" воссоединения с Россией.

На самом деле явка составляла 37-40 процентов. Ожидаемо высокая – в Севастополе, Керчи и Феодосии. На прочих территориях – весьма умеренная. Крымские татары в "волеизъявлении" участия не принимали вовсе.

То есть, сам по себе нелегитимный референдум не собрал достаточно "за" отделения АРК от Украины.

Впрочем, самопровозглашенную власть полуострова формальности мало интересовали. В понедельник тут поторопились провозгласить независимость, также – подтвердить курс на "вхождение в состав в РФ".

В Киеве с подобным положением дел мириться отказывались, все еще не исключая возможность неких "мирных переговоров".

"Присоединять Крым – на правах субъекта Федерации – Москва не станет. Сохранение за полуостровом статуса "независимой территории" куда выгоднее с точки зрения продолжения "большой игры". По аналогии с Приднестровьем. Выгоднее Москве, но явно не Симферополю, который оказывается в "подвешенном" положении", - говорили в понедельник в кулуарах Рады депутаты-крымчане.

Некоторые, сохраняя оптимизм, даже не исключали "мирных переговоров" с Белокаменной.

- Шансы невелики, но они есть. Что может звучать с нашей стороны? Об отказе от евроинтеграции речь, конечно, не идет, но вот курс на НАТО – можно обсуждать. Также - гарантии неразмещения в непосредственной близости от границ РФ систем ПРО. Русский как второй государственный – не факт; отказ от денонсации Харьковских соглашений, то есть – сохранение ЧФ на территории АРК – вполне, - анализировал один из тех немногих высокопоставленных собеседников LB.ua, кто в крымской теме действительно компетентен.

- Что-то одно: или Харьковские соглашения в силе или язык, - рассуждал другой.

Во вторник оптимисты были низвержены.

В Георгиевском зале Кремля Владимир Путин выступил с тематическим заявлением.

Оказалось, принадлежность Крима Украине – историческое недоразумение ("сдали, как мешок картошки"), которое сейчас попросту устраняется. Всякий, кто считает иначе – провокатор и агент Запада. Сам Запад при этом манипулирует нормами международного права, признавая их, когда ему это выгодно и не признавая, если не выгодно. Ну, а раз вам можно, чего ж нам нельзя?

Присутствующие – топы российского политистеблишмента – неистово приветствовали вождя. Аплодисменты поминутно перерастали в овацию. Хлопали стоя. С мест своих подсакивали так часто, что могли бы в принципе и не садиться. Парад лизоблюдства на марше.

Среди присутствующих, что любопытно, не было "легитимного президента Украины" Виктора Януковича. Зато находились Владимир Константинов, Сергей Аксенов и Алексей Чалый. Последний – в чем-то очень немарком и застиранном – восседал в первом ряду. Выглядел "народный мэр" Севастополя так, как будто на разбор металлолома под Балаклавой собрался, а не на официальное мероприятие.

Собственно, Константинов, Аксенов, Чалый визировали с Владимиром Путиным договор о присоединении Крыма и Севастополя к РФ. Все трое – как руководители – нелегитимны. Константинов – спикер Рады, которая распущена. Аксенов избирался без кворума, недостаточным количеством голосов и без утверждения с Киевом, Чалый – с юридической точки зрения – вообще не пойми кто. Тем не менее, их автографами формально скреплен новый "братский договор".

Уже через час после случившегося в Симферополе начался штурм украинского фотограмметрического центра. Один украинский военный убит, двое – ранены. Минобороны отреагировало молниеносно – разрешением использовать огнестрельное оружие.

Симметричный ответ настиг к утру – штурм штаба ВМФ Украины. Начштаба Сергей Гайдук – в заложниках. Премьер Яценюк срочно откомандировал Виталия Ярему и Игоря Тенюха в Крым – для деэскалации конфликта.

В три часа пополудни в одном из залов аэропорта "Борисполь" собралась немногочисленная делегация. Упомянутые Тенюх, Ярема, иже с ними – Куницын, Кузьмук, Сенченко. И примкнувший LB.ua.

- Нам не дают посадку, - мрачно сообщил Виталий Ярема, демонстрируя присутствующим телеграмму.

- Я предлагал военным бортом лететь. Идею (подразумевались, видимо, Яценюк и Турчинов) завернули, - добавил Тенюх, - Сказали, слишком велик риск...

Тут адмирал осекся. Впрочем, ясно было и так: слишком велик риск, что военный борт собьют.

В буквальном смысле.

Оказаться в "сбитом" самолете никому не хотелось. Но и сидеть, сложа руки – тоже.

- Мы обязаны что-то предпринять. По прибытии на место, главное – вступить в переговоры, - вел дальше Тенюх, - Там ребята наши, их нужно вызволить.

- В переговоры с кем? – уточнил Куницын.

- С военными РФ, разумеется!

- Военным нужен мандат. Его у них сейчас нет, - резонно заметил Кузьмук.

- А легитимность украинской власти они не признают, - протянул Сенченко.

- Зато к статусу Верховной Рады вопросы отсутствуют. А у нас есть украино-российская межпарламентская комиссия. Вот, на этом уровне можно. Хорошо бы – на нейтральной территории. Хоть и в Минске. Да, хоть где, - зычным голосом гудел Кузьмук.

- Посадку не дают, - напомнил Ярема, заполняя образовавшуюся паузу.

- Надо вам с Тенюхом ехать на СНБО – мандат переговорный получать. Иначе – никак, - посоветовал Кузьмук.

На том и порешили.

Правительственный борт по-прежнему дождался на перроне. Но его предполагаемые пассажиры направились в центр Киева, где продолжалось заседание Совета национальной безопасности и обороны.

Именно ему предстояло формализовать (с последующим подтверждением в ВР, разумеется, - С.К.) новый статус Крыма. Наиболее оптимальным – в данном контексте –

представлялся статус "оккупированной территории". Что позволяет, с одной стороны, создать "коридор" для "отхода" на метрик всех желающих гражданских. За ними – если последуют – военных (покамест они остаются на местах, - С.К.).

В дальнейшем – гарантированная поддержка (сообразно ранее подписанным Украиной международным соглашениям) мирового сообщества. Также – призрачные надежды на возвращение аннексированной территории.

Невидимая кампания

Фоном крымской баталии – президентская кампания. Которая, до недавних пор, была вообще незаметна.

Настолько, что многие ставили под вопрос сам факт ее проведения 25-го мая. Регионалы даже предусмотрительно внесли в парламент соответствующий законопроект. "Батькивщина", однако, его яро оспорила.

Были - на тот момент уже – основания.

В ходе последнего западного вояжа господина Яценюка, Арсению Петровичу прямо дали понять: в случае, если кампания – под каким угодно предлогом – будет сдвинута, выделение Украина донорской помощи от США, стран ЕС, международных организаций, окажется под вопросом. В полном – от анонсированного – объеме, так точно. А для украинской экономики сие сейчас критично.

Собственно, это – первая причина, по которой выборы передвигать не станут.

Вторая – необходимость окончательно легитимизовать смену власти в Киеве. Так, чтобы у "бывших" - начиная от Виктора Януковича и заканчивая каким-нибудь членом КМУ Дмитрием Табачником – точно не осталось бы шансов претендовать на "реконструкцию".

Формально, кампания длится почти три недели, однако первый кандидат появился лишь на днях. Им стал одиозный Ренат Кузьмин.

Учитывая, что норма о неприкосновенности кандидатов в президенты в украинском законодательстве уже много лет как отсутствует, зачем ему понадобилось выдвижение, не совсем понятно. Но это лишь на первый взгляд. Если же копнуть поглубже, обнаружится: вероятность его баллотирования рассматривалась еще на выборах 2010-го. Как технического кандидата Виктора Януковича. Конкретная временная рамка рассмотрения – начало 2009-го года (официально Верховная Рада назначила первый тур президентских на 17-е января 2010-го в июне 2009-го).

Баллотироваться Кузьмин хотел, быть техническим – не очень. На том история, собственно, и закончилась.

Сейчас, вот, следует логичное продолжение.

Кроме Кузьмина, готовность побороться за пост номер один уже высказали Валерий Коновалюк и Олег Ляшко.

Но обсудим более реальных кандидатов. Первый и главный – Юлия Тимошенко. Как уже доводилось писать, о своем намерении баллотироваться она заявила еще 28-го февраля. Сперва – Виталию Кличко, затем – в более широком кругу. Публично сие, однако, пока не подтверждала. Намеревалась сделать это после возвращения с лечения.

Возвращение случилось вечером среду, 19-го марта. На утро четверга, 20-го, назначена ее встреча с фракцией "Батькивщины". Первая, с момента ее выхода на свободу.

Вряд ли на заседании фракции, но точно – в ближайшее время – будет названа дата съезда «Батькивщины». Съезда, который и выдвинет кандидата от партии.

Станет им Юлия Тимошенко? Ее ближайшие соратники солидарны: победить она, конечно, может, но это потребует невероятных усилий, в том числе ее, сугубо физических (к сельскому электорату нужно ездить. Много и упорно, - С.К.). А время-то непростое. Может, лучше сконцентрировать силы на ином? Стоит ли игра свеч? Ведь, отказавшись от выдвижения, ЮВТ имеет все шансы превратиться – за короткое время – в настоящую «совесть нации», «моральный авторитет» и т.д. Подобное дорого стоит.

Так, повторяю, рассуждают ее соратники. Даже декларируют – в частных беседах – постараться убедить в этом Юлию Владимировну. Хватит ли им духу действительно постараться – большой вопрос. Ответ на который, скорее всего, предопределен.

Сообразно последним рейтингам, главным конкурентом Юлии Тимошенко (если она таки выдвинется) станет Петр Порошенко. Виталий Кличко, судя по всему, своего «потолка» уже достиг. Расти он мог лишь на фоне Виктора Януковича. Два сапога – для избирателя, который ориентируется исключительно на «картинку» и готов простить косноязычие, отсутствие внятной программы и понятной команды – аккурат пара. Януковича больше нет, фона для роста Кличко – тоже.

Правда, за пазухой у Виталия Владимировича имеется козырь. «Майдан требовал полную перезагрузку всей власти. И парламентские выборы – обязательная ее составляющая. Это значит, мы – во исполнение требований Майдана – пройдем президентские под лозунгом необходимости неотложных парламентских», - поделился высокопоставленный «ударовский» источник. Поделившись – очертил упор на электорат центра страны.

Собственно, симпатии центра Украины, равно как и перераспределение электората Виктора Януковича – две ключевые интриги текущей кампании.

К персоне четвертого президента относиться можно по-разному, но, даже в худшие времена, 18-20% ядра у него имелось. Значительная часть из них - в Крыму.

Относительно возможности волеизъявления крымчан 25-го мая, Центральная избирательная комиссия уже высказалась. Тут будут действовать лекала, применяемые обычно на заграничных округах. То есть, государство Украина формально создает своим гражданам, проживающим вне пределов страны, все условия для волеизъявления. Например, на территории Херсонской области (если, к тому времени, она еще будет частью Украины). Ну, а далее уже сами граждане определяют: прилагать ли усилия для того, чтобы добраться в точку «X» или нет.

Прогнозировать, сколько отыщется сознательных граждан, сейчас было бы шарлатанством. Однако, и так понятно: по уровню поддержки бело-голубых и всех пророссийски ориентированных политсил, аннексия Крыма ударит существенно.

Не победа, но участие

Что противопоставить этому, регионалы станут решать на съезде 29-го марта в Киеве. Переносят форум уже четвертый раз.

На повестке дня - два глобальных вопроса.

Первый – кандидат в президенты от ПР.

Второй – формат дальнейшего управления партией.

На кандидатство прочат троих: Добкина, Вилкула и Тигипко.

У каждого – свои плюсы, и свои минусы. Сопоставлять оные будут, видимо, прямо на съезде.

Хотя, тот же Добкин ранее не скрывал намерения баллотироваться в любом случае.

- Еще непонятно как, по нынешним временам, лучше, от партии или самому, - говорил он LB.ua недели две тому, еще до своего задержания и домашнего ареста.

Что до управления партией, то тут планируют сформировать нечто вроде "политбюро" (термин мой, но суть – коллективный орган).

- Эпоха единого лидера окончена. Все, это уже однозначно, - прокомментировал, в данном контексте, один из высокопоставленных регионалов.

В "политбюро" предполагают включить до десяти человек. Пока обозначены следующие фамилии: Добкин, Шуфрич, Тигипко, Вилкул, Ефремов, Бахтеева, Колесников, Шенцев. Также – на правах главы исполкома ПР – Владимир Рыбак. Еще – Евгений Геллер и Вадим Новинский (последний, впрочем, членом ПР пока не является, - С.К.).

Какою платформою презентувати – определять, опять таки, непосредственно на съезде. С высокой долей вероятности, ею станет идея федерализация, как залог успеха дальнейшего процветания страны.

http://lb.ua/news/2014/03/20/260069_nezakritie_scheta.html

Рада підтримала декларацію про боротьбу за звільнення України. КПУ – проти Українська правда

Верховна Рада підтримала декларацію про боротьбу за звільнення України.

За проголосували 274 депутати.

КПУ жодним голосом не підтримали цей документ.

У декларації Верховна Рада звертається до всіх членів міжнародного співтовариства з наполегливим проханням утриматись від міжнародного визнання так званої "Республіки Крим" та анексії Криму та міста Севастополь до складу Росії у якості нових суб'єктів Федерації.

"Верховна Рада звертає увагу урядів та парламентів світу, міжнародних організацій та світової громадськості, що український народ ніколи не визнає анексію невід'ємної частини своєї території - Автономної Республіки Крим, захопленої Росією з брутальним порушенням фундаментальних норм міжнародного права та загальновизнаних принципів співжиття держав", - сказано в документі.

Від імені народу України Верховна Рада України заявляє, що Крим був, є та буде в складі України. Український народ ніколи і за жодних умов не припинить боротьбу за звільнення Криму від окупантів, якою б важкою і тривалою вона не була.

"Уперше після завершення Другої світової війни загально визнані кордони Європи цинічно "перемальовує" країна, яка за багатосторонніми і двосторонніми договорами гарантувала територіальну цілісність України, недоторканність і непорушність її кордонів", - сказано в декларації.

"Єдиним неприхованим мотивом Російської Федерації у здійсненні цього міжнародного злочину є горезвісна доктрина "приростання руського світу"", - сказано в документі.

<http://www.pravda.com.ua/news/2014/03/20/7019661/>

Блоги

Олександр Доній: «Інформаційний Центр протидії сепаратизму "Наша земля" кореспондент.net

Потрібні допомога та співпраця!

З огляду на агресію щодо України з боку Росії і дії провокаторів всередині країни, наша команда організувала "Інформаційний Центр протидії сепаратизму "Наша земля".

Першим інформаційним продуктом стала газета(інформаційний бюлетень) "Настоящий Крым"(російською мовою), яку ми випустили з метою протидії псевдореферендуму в Криму.

Ми випустили та розповсюдили 150 тис. примірників газети.

Зараз вже в процесі доведення до готовності газети(інформаційні бюлетні) "Наш Донецк" та "Наш Луганск"(теж російською).

В планах-ще інформаційні бюлетні "Наша Одесса" та "Наш Харьков".

Російською мовою-бо ті, що читають українською, й так мають доступ до правдивішої інформації.

Ми ж поставили собі на меті донесення правди до тих, хто коливається або не має доступу до альтернативних джерел інформації(наприклад-інтернету).

Очолює проект(шеф-редактор) Oksana Korobchuk, Головний редактор: Vitaliy Selyk.

Кошти, необхідні для випуску я переконав виділити нашу депутатську групу.

Звісно, у зміст інформаційних бюлетенів ці депутати не втручаються і не втручатимуться.

Щоправда, наклад для подальших випусків ми не зможемо забезпечити такий великий.

Буде разів у десять менше для кожного випуску, але і це буде внеском у справу запобігання сепаратизму та дезінтеграції. Для стратегічного планування та контролю над кошторисом ми створюємо Наглядову Раду, і запрошуємо до неї відомих журналістів та громадських діячів. Ми також запрошуємо до співпраці журналістів і громадських діячів, які готові висвітлювати ситуацію в регіонах. В той же час зазначу, що проект волонтерський, тому на цьому етапі гонорарний фонд ми забезпечити не зможемо.

Відразу після випуску першого числа "Настоящий Крым" мені передзвонили відомі журналісти Вахтанг Кіпіані та Віктор Уколов та запропонували свою допомогу.

Тож, друзі, проект "Інформаційний Центр протидії сепаратизму "Наша земля" звертається до Вас з пропозиціями щодо співпраці та допомоги.

Україна-це Наша Земля, і боронити нам її разом!

<http://blogs.korrespondent.net/celebrities/blog/olesdoniy/a135315>

Анатолій Гриценко: «Автомайданівці вже тиждень у полоні в Криму...»

pravda.com.ua

Якби не був батьком захопленого в заручники координатора Автомайдану Олексія Гриценка, реагуючи на тисячі Ваших листів, дзвінків і смс, оцінив би бездіяльність і бездушність нинішньої влади набагато різкіше. А так спробую стримано...

ПИТАННЯ: Що мені відомо про місцеперебування заручників, їхній стан, перспективи звільнення?

ВІДПОВІДЬ: Офіційно – нічого. Неофіційно – від "живі, здорові, сьогодні звільнять" до "постійно допитують, побиті, накачані наркотиками, вже неживі", від "утримуються під охороною росіян у Симферополі, Севастополі" до "тіла скинуто з катера в море, поховано на суші під Судаком".

ПИТАННЯ: Чи маю якусь інформацію про заручників від українських посадовців Арсена Авакова, Валентина Наливайченка, Віталія Яреми, Андрія Дешиці, Ігоря Тенюха, Арсенія Яценюка, Олега Махніцького, Олександра Турчинова?

ВІДПОВІДЬ: Не маю. Жоден із посадовців мені за цей тиждень не подзвонив, заручниками чи їх долею не поцікавився.

ПИТАННЯ: Чи виходили на мене з питань звільнення заручників друзі Олексія Гриценка і Сергія Супруна, з якими вони пліч-о-пліч пройшли Майдан, яким самі допомагали вирватися з полону, чи яких Майдан потім делегував у владу?

ВІДПОВІДЬ: Ні, жодних дзвінків від Тетяни Чорновол, Єгора Соболева, Вікторії Сюмар, Дмитра Булатова, Ігоря Луценка я не отримав.

ПИТАННЯ: Хто займається пошуком заручників, які шанси їх знайти і звільнити ближчим часом?

ВІДПОВІДЬ: Шанси оцінити важко, робитимемо все від нас залежне, аби знайти їх і звільнити якомога швидше. А хто займається? На сьогодні це вже 300+ небайдужих Громадян, з більшістю із яких я навіть не знайомий особисто. Українці, кримчани, європейці, навіть росіяни. Які з повагою ставляться до справи, яку робив і робить Автомайдан. Які з повагою ставляться до мене, або раніше працювали разом. Які не можуть залишатися байдужими, коли хтось інший у небезпеці. Які не покладаються на владу, ні попередню, ні вже й на владу нинішню...

<http://blogs.pravda.com.ua/authors/grytsenko/5329cd0d85aa4/>

Інна Богословська: «С такими "друзьями" враги не нужны»

pravda.com.ua

То, что вчера случилось в здании Национальной телекомпании, не может вызвать никаких других чувств, кроме омерзения. Депутаты от "Свободы", которые напали и избili директора НТКУ Александра Пантелеймонова, должны понести ответственность. Такое нельзя оставлять безнаказанным. Ни под каким предлогом. Считаю, это тест для всех нас – политиков, журналистов, активистов и общества в целом.

Чтобы его пройти, уже в течение ближайших нескольких дней:

- Генеральная прокуратура должна возбудить уголовное дело и провести объективное расследование;

- депутаты, которые принимали участие в этом позорище, должны написать заявление о сложении депутатских мандатов. Если они этого не сделают самостоятельно, Верховная Рада обязана лишить депутатской неприкосновенности.

И никаких полумер!

Почему это так важно?

1. Свобода – это не вседозволенность. Люди стояли на Майдане и умирали не за право "гопников", пусть и с депутатскими значками, формировать "тройки" и устраивать самосуды по всей стране.

2. Все должны быть равными перед законом. Совершил уголовно наказуемое деяние – получи срок. Депутатские иммунитет не должен защищать от криминала и других правонарушений. Это одна из главных требований Майдана.

3. Сегодня Украина находится под лупой. Весь мир внимательно следит за тем, что у нас происходит. И любые дикие выходки, тем более народных депутатов – как патроны, которые мы сами подносим нашим врагам. Сколько раз видео из кабинета Пантелеймонова будет показано на российских каналах? Российская пропаганда сполна воспользуется таким "подарком", сомнений не может быть никаких.

Еще раз: если мы немедленно не наведем порядок внутри страны, и не начнем расчищать авгиевы конюшни, мы потеряем независимость. Или депутатам от "Свободы" намного важнее получить портфель директора НТКУ? А все остальное их не волнует?

Воистину, патриот не тот, кто бьет кулаком себя в грудь и этим же кулаком бьет всех несогласных. А тот, кто делает что-то для своей страны, меняет ее в лучшую сторону.

<http://blogs.pravda.com.ua/authors/bogoslovska/5329996cbcd7f/>

Телебачення і радіомовлення

Александр Турчинов потребовал от самопровозглашенной власти Крыма освободить всех заложников

Интер, Подробности

Анастасия ДАУГУЛЕ, ведущая: Александр Турчинов потребовал от самопровозглашенной власти Крыма освободить всех заложников до 21:00. Это заявление было сделано после того, как стало известно об очередном случае захвата украинского военного в Крыму. Это командующий ВМС Украины, контр-адмирал Сергей Гайдук. Сегодня же крымские власти не дали разрешение на посадку самолета, в котором в Симферополь летели вице-премьер Виталий Ярема и и.о. министра обороны Игорь Тенюх. Они собирались провести переговоры о недопущении военного противостояния на полуострове.

Александр ТУРЧИНОВ, и.о. Президента Украины: "Российские военные цинично отказываются вести переговоры по поводу прекращения провокаций и освобождения заложников, ссылаясь на вооруженные отряды и решение самопровозглашенного правительства Крыма. Если до 21:00 не будут прекращены все провокации против украинских

военнослужащих, а адмирал Гайдук и все другие заложники, как военные, так и гражданские, не будут освобождены, власть предпримет адекватные меры. В том числе технического и технологического характера".

Верховна Рада екстрено збереться у четвер *Телеканал новин "24"*

Кореспондент: Верховна Рада екстрено збереться у четвер. За попереднім розкладом депутати планували засідання на наступний вівторок. Збираються через Крим. Парламент може ухвалити закон про окуповані території. Він повинен захистити українців у Криму, бо зараз тамтешні українці не знають, як отримувати пенсії, зарплати і де навчатися, - кажуть у "Батьківщині".

Лілія ГРИНЕВИЧ, народний депутат, "Батьківщина": "Ми маємо кілька десятків записаних прізвищ, які вже чітко вирішили, що вони обов'язково поїдуть з Криму. Вони хвилюються, що їхні вищі навчальні заклади будуть захоплені й інтегровані в російську систему освіти. Є інша категорія громадян – ті, які не хочуть нікуди виїжджати зі своєї батьківщини, але вони хочуть здобувати українську освіту".

Кореспондент: Погоджувальної ради щодо порядку денного парламенту не було. Ймовірно, що серед питань буде і закон про визнання прав кримських татар та заяви до світової спільноти.

Валерій ЧАЛИЙ, заступник генерального директора Центру Разумкова: "Стосовно внутрішніх питань – це стабілізація ситуації в Криму, наприклад, стосовно визнання прав кримських татар. Підтримати всіма фракціями визнання кримських татар корінним народом і визнання їх природних прав. Я не виключаю, що може розглядати рішення щодо подачі заявки в НАТО, заявки до членства в ЄС".

Кореспондент: Водночас юристи-міжнародники радять Україні не починати діалог з Росією стосовно розподілу майна у Криму.

Дмитро КУЛЄБА, експерт з питань міжнародного права і зовнішньої політики: "Якщо ми почнемо шукати якісь правові компроміси з Російською Федерацією щодо націоналізації або якихось інших майнових питань, ми фактично опосередковано визнаємо правочинність їхніх дій. Якщо є первинний акт, декларація про незалежність є нікчемною, немає правових наслідків, то все, що відбувається на її основі також має бути нікчемним, має не визнаватися".

Юрій ЩЕРБАК, посол України у США та Канаді: "В зовнішній політиці теж треба ряд кроків. Я не певен, що треба, скажімо, перервати негайно дипломатичні відносини з Росією, але принаймні введення негайне візового режиму з Росією, обмеження приїздів до України, бо військовий стан, проголошення воєнного стану. У нас є закон в ряді областей".

Кореспондент: Дипломати додають: військовий стан має стосуватися трьох південних областей, Херсонської, Миколаївської та Одеської. Йдеться про регіони, розташовані між Кримом і Придністров'ям, які нині контролює Москва.

Німеччина вже завтра готова відправити в Україну ще 20 своїх спостерігачів у рамках місії ОБСЄ

Кореспондент: Німеччина вже завтра готова відправити в Україну ще 20 своїх спостерігачів у рамках місії ОБСЄ. Про це заявив глава німецького МЗС Франк-Вальтер Штайнмайер. Телефонно він поспілкувався з російським колегою Сергієм Лавровим і за підсумками розмови повідомив журналістам, що Росія упродовж наступних 24 годин таки надасть мандат на скерування в Україну спостерігачів ОБСЄ. Досі Москва систематично зривала голосування. Мандат надають 56 країн-членів організації. І лише Росія блокує всі рішення.

Франк-Вальтер ШТАЙНМАЄР, міністр закордонних справ Німеччини: "Ми можемо якимось вплинути на розвиток подій, лише якщо матиме об'єктивну оцінку ситуації в регіоні. Для цього нам потрібно розміщувати там людські ресурси".

Кореспондент: Завтра, зазначимо, з Курської і Белгородської областей Росії повертається українська інспекція ОБСЄ. Більше цього року ОБСЄ в Росію не пустять. Країни-члени організації використали всі свої квоти на перевірку російської території в рамках Віденського договору.

Законність президентства Олександра Турчинова поза судом *"Студія "1+1", ТСН*

Лідія ТАРАН, ведуча: Законність президентства Турчинова поза судом. Вищий адміністративний суд відмовився розглядати справу про законність призначення на посаду виконувача обов'язків президента Олександра Турчинова за позовом донецького адвоката. Суд провадження закрит, оскільки визнання актів як незаконні це юрисдикція Конституційного суду. Валентина Доброта з подробицями.

Валентина ДОБРОТА, кореспондент: До зали колегія суддів заходить у доброму гуморі і з настановою для журналістів. П'ятеро замість семи обіцяних суддів відразу заходяться з'ясовувати чи підсудна ця справа їм взагалі. Донецький адвокат Володимир Оленцевич через суд намагається оголосити нову владу поза законом. На його думку, постанова Верховної Ради про призначення Турчинова суперечить конституції і обов'язки президента, переконаний адвокат, досі має виконувати Янукович, бо його повноваження не припинені.

Володимир ОЛЕНЦЕВИЧ, позивач у справі: «Верховная Рада легитимна, она принимает законы. Закон подписывает председатель Верховной Рады и везет в Ростов на подпись президенту Януковичу. Можно смеяться, это не смерть, я сам улыбнусь, но это если формально. Он легитимный президент. Потом Турчинов, ну или не Турчинов, а гонец какой-нибудь».

Валентина ДОБРОТА, кореспондент: Майже місячна відсутність, так би мовити легітимного президента на робочому місці, козир у руках парламентських юристів. Країною хтось має керувати, оскільки Янукович просто з речами зник.

Анатолій СЕЛІВАНОВ, представник Верховної Ради у суді: «Президент, як відсутня особа, він безумовно спричинив таку ситуацію, що Верховна Рада перейшла на тимчасове виконання обов'язків Президента головою Верховної Ради».

Валентина ДОБРОТА, кореспондент: Вислухавши аргументи сторін судді ухвалили – законність призначення Турчинова тимчасовим керівником держави це юрисдикція зовсім іншого суду Конституційного.

Михайло ЗАЙЦЕВ, голосуючий суддя у справі: «Провадження у справі підлягає закриттю у зв'язку з тим, що справу не належить розглядати в порядку адміністративного судочинства».

Валентина ДОБРОТА, кореспондент: У цьому ж суді донецький адвокат намагався оскаржити і самі президентські вибори призначені на 25 травня. Незгоду з виборами він аргументував так само як і призначення Турчинова, щоправда у справі виборчого питання суд не відкривав провадження взагалі.

Рада національної безпеки та оборони України збиралася сьогодні на засідання

Лідія ТАРАН, ведуча: Отже, Рада національної безпеки та оборони України збиралася сьогодні на засідання. За ним стежила наш кореспондент Олена Мацюцька. Олено, вітаю. Отже, одне з рішень візовий режим з Росією, ми вже про нього повідомляли. Які подробиці і які ще рішення ухвалили на раді?

Олена МАЦЮЦЬКА, кореспондент: Вітаю Лідю. Маю сказати, що засідання Ради нацбезпеки і оборони зібрали через провокації російських військових в Криму, через фактично окупацію Криму Російською Федерацією і через загрозу життю громадянам і взагалі національній безпеці України. І ось ще низка рішень про які сьогодні йшлося на Раді нацбезпеки і оборони.

Андрій ПАРУБІЙ, секретар Ради нацбезпеки і оборони України: «Було доручено Міністерству закордонних справ впровадити візовий режим з Російською Федерацією. Кабінету

міністрів України невідкладно звернутися до ООН щодо визначення території АРК демілітаризованою зоною і вжити вичерпних заходів стосовно того, щоб Автономну республіку Крим покинули війська РФ, а також підготувати умови для передислокації військових частин і підрозділів з окупованої території Криму українських військ і розміщення їх на континентальній частині України».

Олена МАЦЮЦЬКА, кореспондент: Держава Україна сподівається, що ООН підтримає таку пропозицію. Коли саме будуть виводитися українські війська не уточнили, так само зараз Кабінет міністрів розробляє технічний механізм такого виведення, але військовослужбовцям нададуть відповідний статус, житло и роботу. Так само Україна сподівається, що в разі якщо ООН підтримає такий захід як демілітаризована зона, що російські війська так само будуть виведені, якщо ні, то план опрацюються. Що ж до внутрішніх справ, то є доручення підсилити контроль на кордонах, також всередині країни. Особлива увага до підсилення охорони ядерних об'єктів, я так розумію атомних станцій, які в Україні є. Щодо віз, ви уже чули. Найближчим часом уточнив Андрій Парубій, буде введено режим закордонного паспорту при в'їзді в Україну для громадян Російської Федерації. І так само найближчим часом вже розроблять механізм власне візовий. Інше питання, яке розглядалося на Раді безпеки і оборони, це опрацювання законопроекту про тимчасово окуповані території України. прошу пряма мова.

Павло ПЕТРЕНКО, міністр юстиції України: «Цей законопроект буде передбачати правовий статус території, яка є тимчасово окупованою російською стороною. Так само цей законопроект буде передбачати захист права власності громадян на ..., яке знаходиться на цій території. Він буде передбачати, що будь-які угоди щодо відчуження цього майна самопроголошеною кримською владою є нікчемними».

Олена МАЦЮЦЬКА, кореспондент: Цей законопроект сподіваються ухвалити на засіданні Верховної Ради вже на найближчому засіданні. Так само Кабінет міністрів має порахувати збитки від анексії Криму для держави Україна. Було запитання до секретаря РНБО Парубія, що ж за заходи анонсував Олександр Турчинов, якщо росіяни не виконають ультиматум година якого спливає о 9 вечора? Андрій Парубій сказав, що вони будуть вагомими, але уточнень їх не надав. Прошу пряма мова.

Андрій ПАРУБІЙ, секретар Ради нацбезпеки і оборони України: «Міри, які будуть вжиті українською стороною, будуть вагомими і будуть серйозними, тому що йдеться про життя і здоров'я громадян України, які захоплені в полон, йдеться про життя і здоров'я наших військовослужбовців. Тому я не називаючи, які саме будуть здійснені міри, можу підтвердити, що вони будуть дуже вагомими».

Олена МАЦЮЦЬКА, кореспондент: Також засідання РНБО ухвалило низку закритих рішень, але одне із відомих і відкритих пунктів це те, що Україна не лише призупиняє своє головування в СНД, але й може розпочати процедуру залишення цієї організації. Студія.

Лідія ТАРАН, ведуча: Олено, дякую тобі. Олена Мацюцька про рішення Ради національної безпеки і оборони України, серед них введення якомога швидше візового режиму з Росією, звернення до ООН по допомогу у створенні демілітаризованої зони для виведення українських військ з Криму. Ну і Збройні сили України буде приведено у повну бойову готовність.

Депутати "попросили" написати заяву про звільнення ІСТV, Факти

Олена ФРОЛЯК, ведуча: Сьогодні українці просто вибухнули обуренням після оприлюднення відео з кабінету гендиректора Національної телекомпанії України, куди увірвалися свободівці на чолі з Ігорем Мірошниченком, по-звірячому вимагали від Олександра Пантелеймонова написати заяву про звільнення, били його, і знущалися за те, що в ефірі була трансляція виступу Путіна. За 2 дні до підписання Угоди з Євросоюзом, у час, коли країна на межі розколу, така поведінка представників влади зрадницька і злочинна. Генпрокурор Пан Мохніцький, який теж потрапив у владу за квотою "Свободи", обіцяв ретельне розслідування інциденту. Засудив його і Прем'єр Яценюк. Лідер "Свободи" Назвав дії своїх однопартійців

недоречними. Хочеться додати лише одне – навіщо нам вороги і загарбники, коли такі патріоти є у владі? Цим відео тепер досхочу зловтішатимуться і в Криму, і в Росії.

"Свободівець": "Сядь в крісло, я тобі сказав. Пиши швидко заяву".

"Свободівець": "Ти москалюга, пиши".

"Свободівець": "Гімнюк ти, а не українець".

Кореспондент: Так напередодні депутати-"свободівці" "просять" виконувача обов'язків голови Національної телерадіокомпанії написати заяву про звільнення. Бійка у кабінеті Олександра Пантелеймонова зірвала інформаційний простір та викликала хвилю обурення українських мас-медіа. Журналісти з самого зранку розпочали пікетувати Генеральну прокуратуру із вимогою до Олега Махніцького відреагувати на зухвалі дії його однопартійців. Ігоря Мірошніченка, який прийшов до ГПУ зустріли вигуками - "ганьба"!

Журналіст: "Що це за демократія, скажіть нам, будь-ласка. Що це, скажіть? Завтра ви прийдете до нас і будете бити журналістів, які щось не так говорили? Завтра ви прийдете і будете ставити на коліна наших редакторів, що це – скажіть будь-ласка?"

Борис КУШНІРУК, учасник акції: "Їх сама ВО "Свобода" має позбавити депутатів, вони мають написати про звільнення з посад депутатів, а вже суд має вирішувати яка кримінальна відповідальність по відношенню до них буде".

Кор Колишній журналіст, а нині заступник голови комітету зі свободи слова та інформації пояснює – діяв так, бо не міг більше терпіти. Каже - Росія анексувала Крим, загинув перший українських солдат – а "Перший національний" ретранслює «Громадське телебачення», яке показує концерт із Червоної площі.

Ігор МІРОШНИЧЕНКО, народний депутат України, фракція ВО "Свобода": "Я не тримаюся за депутатську недоторканість. Я готовий, аби прокуратура, чи будь-які інші органи які мають розслідувати цю справу, розслідували цей інцидент. Я ще раз запевняю вас, я жодним чином нікого не бив, силою було всаджено в крісло чоловіка на прізвище Пантелеймонов".

Кор Вже на прес-конференції Мірошніченко, Бенюк та Ілленко пояснюють – діяли так, бо Україна на порозі війни, а "Перший національний" транслює кремлівську пропаганду.

Богдан БЕНЮК, народний депутат України, фракція ВО "Свобода": "Немає нам чого дбати про те, що в черговий раз ми будемо боятися під час війни, боятися подумати те, щоб агресор не подумав про нас, що ми щось проти них говорим".

Кор Дії своїх однопартійців вже розкритикував лідер «Свободи» Олег Тягнибок. Він підтвердив, що якщо буде необхідно Ігор Мірошніченко складе мандат, адже такі дії не припустимі. У фракції "УДАР" теж різко засудили поведінку учорашніх опозиціонерів, адже їхній вчинок не лише дискредитує нову владу, а й працює на розкол України у найскладніший для неї час.

Ірина ГЕРАЩЕНКО, народний депутат України, фракція "УДАР": "Такі історії працюють на наших ворогів, вони створюють картинку необхідну для Кремля, для того щоб потім оце по всім каналам крутити, показувати от ето вот, що начебто тут є безчинства в Україні. Це все падає в такий благодатний ґрунт тих зазомбованих деяких жителів того ж самого Криму. І це, це працює на дискредитацію нової влади. Ми маємо іншими методами діяти".

Кореспондент: А відомий музикант і громадський діяч Святослав Вакарчук переконаний – дії свободівців – це або істерика, або зрада.

Святослав ВАКАРЧУК: "Навіть коли емоції зашкалюють - ти мусиш тримати себе в руках. Особливо коли ти депутат. Особливо - зараз. Бо інакше це істерика. Або зрада".

Кореспондент: На знак протесту "Перший національний" сьогодні перервав свою трансляцію на одну хвилину. А у Генеральній прокуратурі, яку очолює свободівець, запевнили – розслідування конфлікту буде об'єктивним та всебічним.

Олег МАХНІЦЬКИЙ, в. о. генерального прокурора України: "Всі обставини будуть досліджені під час розслідування справи, і буде прийнято законне рішення. Але буде досліджувати не лише вчорашні події, але ті події, які передували тому, які зумовили до того

конфлікту. Я маю на увазі, в тому числі ті передачі, і ретрансляції, які відбувалися, які розпалювали міжнародну ворожнечу".

Кореспондент: А Прем'єр Арсеній Яценюк відреагував на інцидент ще напередодні, наголосивши, що такі дії неприпустимі, особливо для країни, яка рухається в Європу.

Лідер партії "УДАР" просить якнайшвидше уряд вивести з Криму українські війська та громадян

Олена ФРОЛЯК, ведуча: Лідер партії "УДАР" просить якнайшвидше уряд вивести з Криму українські війська та громадян аби зняти ризики загрози їхньому життю. Для цього влада мусить вже зараз забезпечити підтримку цих людям, і готувати інфраструктуру для їхнього переселення. Віталій Кличко вважає півострів тимчасово окупованою територією.

Віталій КЛИЧКО, лідер партії "УДАР": "Украинская власть должна принять ответственное решение, чтобы защитить людей, жизнь наших граждан, солдат и офицеров, которые остались верными присяге, украинскому народу, а сейчас находятся фактически в окружении оккупационной армии. А также патриотов, людей, которые будут вынуждены временно покинуть полуостров. Нельзя ждать и рисковать жизнями людей, оставляя их в опасности. Поэтому нужно немедленно принимать решение о переведении украинских войск из Крыма в места временной дислокации.

Генеральный секретарь ООН Пан Ги Мун едет в Киев и Москву

Анастасия ДАУГУЛЕ, ведущая: Генеральный секретарь ООН Пан Ги Мун едет в Киев и Москву. В российскую столицу он прибудет завтра, в пятницу посетит Киев. А Евросоюз сегодня пообещал увеличить финансовую помощь Украине. Правда, деньги Киев получит, если выполнит ряд условий: начнет структурные реформы в экономике, наведет порядок в управлении госфинансами и усилит борьбу с коррупцией. Обо всем этом – материал Анны Гороженко.

Анна ГОРОЖЕНКО, кореспондент: Евросоюз увеличивает финансовую помощь Украине. Прежде речь шла о выделении кредита в 610 миллионов евро. Теперь идет речь об том, чтобы добавить к этой сумме еще один миллиард.

Олли РЕН, Еврокомиссар по вопросам финансов: "Финансовая помощь Украине будет направлена на стабилизацию ныне ухудшающейся экономической ситуации в этой стране и будет важным элементом в процессе выхода из кризиса".

Анна ГОРОЖЕНКО, кореспондент: Европейцы готовы помогать не только деньгами. В Берлине министр иностранных дел Германии Франк-Вальтер Штайнмайер объявил: ОБСЕ должна принять решение о том, чтобы направить своих наблюдателей в Украину.

Франк-Вальтер ШТАЙНМАЙЕР, министр иностранных дел Германии: "В течение 24 часов мы решим этот вопрос. Среди первых наблюдателей будут 20 немцев, которые смогут вылететь в Украину завтра ранним утром".

Анна ГОРОЖЕНКО, кореспондент: Польша и Литва предложили Украине создать единую военную бригаду. Это приоритетная задача трех стран и ответ западных соседей Украины на аннексию Крыма. В Вильнюсе прошла встреча вице-президента США Джо Байдена с президентами Литвы и Латвии. Говорили об Украине.

Джо БАЙДЕН, вице-президент США: "Пока Россия будет пребывать на этой темной стороне, она будет находиться в постоянной политической и экономической изоляции. Россия увидит, что мир изменит к ней свое отношение".

Анна ГОРОЖЕНКО, кореспондент: Давление на Кремль постепенно усиливается. Вчера министр иностранных дел Франции Лоран Фабиус заявлял о возможности приостановления членства России в "Большой восьмерке". А уже сегодня премьер-министр Великобритании Дэвид Кемерон предложил и вовсе исключить эту страну из клуба самых влиятельных государств мира.

Дэвид КЭМЕРОН, премьер-министр Великобритании: "Мы солидарны с нашими союзниками и партнерами. И я считаю, необходимо обсудить – следует ли исключить Россию из "Большой восьмерки".

Анна ГОРОЖЕНКО, кореспондент: Єврокомісар по зовнішній політиці Кетрін Ештон в Вене сьогодні зустрілась міністром іноземних справ Ірану Джавадом Зарифом. Скасування санкцій для Тегерана і початок продажу іранської нафти, зможе знизити ціни на енергоносії, від яких залежить економіка Росії. Крім того, Сполучені Штати вже продали 5 мільйонів барелів нафти з власних запасів. І впродовж двох років здатні без особливого шкоди для себе продавати від півмільйона до 750 тисяч барелів палива щодня. Що вже само по собі обвалить ціни на нафту на 10%.

Єврокомісія виділила Україні 1 млрд. євро допомоги *ТВі, Сьогодні*

Віталій ПІВОВАР, ведучий: Єврокомісія виділила Україні 1 млрд. євро допомоги. Про це повідомив віце-президент Єврокомісії Олі Рен. За його словами, перший транш у 100 млн. євро надійде до Києва одразу після підписання угоди про відновлення фінансування з боку МВФ.

Тетяна БУДЬ, ведуча: А всю суму перерахують до кінця року. Рен висловив сподівання на швидке затвердження пакету фінансової допомоги Україні Європарламентом.

Росія блокує приїзд місії ОБСЄ до України

Віталій ПІВОВАР, ведучий: Росія блокує приїзд місії ОБСЄ до України. Західні дипломати знову стурбовані. Через російських представників уже втретє не можуть узгодити рішення про направлення в Україну спостерігачів. Росія єдина із 57 країн-членів ОБСЄ голосує проти

Тетяна БУДЬ, ведуча: То їй не подобається скільки представників ОБСЄ вирушить до України, то куди саме вони поїдуть. Нагадаю, раніше Росія підтримала ідею направити в Україну міжнародних спостерігачів, які би послабили напруження на півдні і сході.

Даніель БАЄР, посол США в ОБСЄ: "Це вже втретє запропонований текст заперечується лише однією країною – Росією. У той же час вони і далі повторюють, що розуміють наскільки термінового треба надіслати спостерігачів. Вони переконують, що підтримують це. Тож вони кривлять душею".

Чому досі не розірвано дипломатичні стосунки з неофашистською Росією? *Радіо Свобода, Ваша Свобода*

Гості «Вашої Свободи»: Віталій Бала, директор Агентства моделювання ситуацій; Іван Якубець, командувач Аеромобільних військ України (1998–2005), учасник бойових дій у Косові, член експертної ради Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння.

Олександр Лашенко: Пане Якубець, в Україні анексували частину території. Що тепер робити Україні у військовому передусім плані? Щось можна взагалі зробити?

Іван Якубець: Україні треба жити далі. На жаль, те, що трапилося, те трапилося. І ми цьому задіяти, особисто кожен рядовий українець, не можемо, крім деяких речей, пов'язаних з патріотизмом, виконання свого патріотичного обов'язку перед державою, перед своєю родиною, перед своїм краєм і так далі.

Що стосується ситуації ЗСУ, навколо «вирішеного» питання у Криму Російською Федерацією, то він розділяється на два аспекти. Перший аспект – це ті, хто залишився на континентальній частині України, і ті, хто залишився на Кримському півострові.

Почнімо з тих, хто в Україні. Негайно треба проводити ті заходи, які розпочалися з великим запізненням для України щодо підвищення боєздатності ЗСУ та виконання заходів часткової мобілізації. Їх треба провести у повному обсязі. Відмобілізувати, привести у бойову готовність і визначитися з тими завданнями, які можуть стояти перед ЗСУ для її захисту. Тому що отака недовершеність цих питань, недопланованість, відсутність рішучості військово-політичного керівництва щодо прийняття рішень відповідного застосування ЗСУ у тих чи інших можливих конфліктах.

– Ви маєте на увазі брак рішучості нового керівництва України чи й того, що раніше було?

Іван Якубець: Цей брак завжди був. Я як військовий, який прослужив від 1992 року по 2005 рік в Україні, скажу, що відсутність рішучості майже завжди, за деякими винятками. Але я не про це зараз.

І останнє. Те, що робиться зараз щодо формування Національної гвардії, то, безумовно, ці питання треба підтримувати, треба йти до лав Національної гвардії. На жаль, ці заходи проводяться зараз теж із запізненням. Але потрібно йти, потрібно призиватися, потрібно готуватися до виконання завдань. Не будемо ми готові – ні один авторитет у цьому світі нас не захистить.

– А що робити з українськими військовими у Криму, які весь цей час уже не перший тиждень мужньо стоять, не піддаються на провокації?

Напередодні вже були жертви. Російське провладне телебачення у притаманному йому геббельсівському стилі звалило провину на якісь невідомі сили. Прокремлівський канал Life News стверджував, що це нібито якісь уже «бойовики» із західної України вбили самооборонця Криму. Хоча насправді український вояк загинув. І можна здогадатися, від куль кого.

Що далі з українськими вояками, яких вбивають уже? Виводити їх? Надавати якусь допомогу? Віце-прем'єр Ярема полетів у Крим. Але відомий Аксьонов-«Гоблін», прем'єр-сепаратист Криму, каже, що не пускатиме ані Ярему, ні будь-якого іншого керівника України.

Іван Якубець: Там дуже складне положення наших частин.

Що робити? Те, що зараз віце-прем'єр-міністр Ярема і в.о. міністра оборони Тенюх поїхали туди, то це дуже добре. Бажано, щоб їх пропустили. Перед ними стоїть, як і перед всіма, хто у Криму, дуже велика задача, важлива задача – як вийти з цієї кризи без пролиття крові та без втрати честі і гідності військовослужбовців ЗСУ? А це дуже складне питання.

– Як його можна вирішити?

Іван Якубець: Тут не треба, як кажуть, «гнати воза попереду коня».

По-друге, потрібно на сьогоднішній день, якщо на стратегічному рівні, тобто міждержавному рівні, відмовляється розмовляти Росія, якщо хоч і не на законному рівні це «керівництво» Криму теж відмовляється, є інші шляхи. Перше – це рівень начальників генеральних штабів України та Російської Федерації, це міністри оборони України та Росії. На цьому рівні вирішити питання щодо положення статусу і відносин ЗСУ і Російської Федерації у Криму.

– Я думаю, що пан Тенюх погодився на цей можливий зв'язок. Не маю права за нього нічого говорити, але підозрюю. Проте ми знаємо заяву Сергія Шойгу, міністра оборони Російської Федерації, який каже, як і пан Путін, що немає у Криму ніяких російських військових насправді. Про що можна з такою людиною говорити?

Іван Якубець: Тепер він так не скаже. Це по-перше. По-друге, у них є прямий зв'язок, він існував від самого початку. І Ви нікому не вірте. Як тільки пан Куцин був призначений із запасу у Генеральний штаб ЗСУ, в цей же день, тільки прийшовши, відразу вийшов на начальника Генштабу Збройних сил Російської Федерації і сказав: брате Васю, я теж начальник Генерального штабу.

– Була розмова, був контакт?

Іван Якубець: Я впевнений у цьому, що він був. Здрастуйте, я такий, давайте будемо якось думати. Але то не їхній рівень був думати тоді. А зараз наступив саме їхній рівень. Це перше.

Що робити нашим воякам, які там? Їм не позаздриш. І ті слова, які ми кажемо, що «тримайтеся, хлопці!», мабуть, зараз їх уже дратують. Тому що вони вже й так досить добре тримаються.

Потрібне рішення, тому що так вони вийти звідти не можуть зараз. Тільки вони вийдуть за ворота, відразу може бути напад здійснений. Вони вступили за межі території військової

частини, яка де-факто хоч і вважається кримською територією, але де-юре вона ЗСУ. Він може вважатися агресором, наприклад.

– Тобто, мають бути рішення політичного керівництва України, так?

Іван Якубець: Будь-якого рівня. Кримського рівня, рівня міністрів, начальників генштабів, щоб не чіпали.

По-друге, Ви не забувайте, що там не вояки і техніка, там є ще й їхні сім'ї, жінки, діти, батьки і решта, хто там проживає. Це дуже складні умови. Це їхня «Ахіллесова п'ята». І це дуже добре розуміють і росіяни, і кримчани, які там цю «заварили кашу». Вони знають, що там у будинках у містах, селах живуть діти, жінки.

– Що треба робити українській владі в такій ситуації?

Іван Якубець: Зціпивши зуби, сідати за переговори.

– Пане Бала, з політичної точки зору, що тепер робити новому керівництву України, коли маємо факт – частина цілісної, суверенної держави фактично відтяпана сусідньою державою, і це вже оформлено цієї сусідньою державою-загарбником?

Віталій Бала: Насправді ми є свідками того, що безвідповідальність і некомпетентність вищого керівництва України, включаючи ЗСУ, довели нас до такої ситуації, що ми вчора втратили більше 27 тисяч квадратних кілометрів території України, 2 200 тисяч громадян України і так далі, не говорячи вже про запаси газу і ці всі інші речі.

Що в цій ситуації робити? Я вчився на спеціаліста з міжнародних відносин. У нас є один з відвідувачів ефірів, який називає себе постійно дипломатом. Таке враження, що він один є дипломатом у країні, хоча він є юрист-міжнародник, якраз геополітичними питання він не займався. Його було завдання – він керував колись договірно-правовим управлінням МЗС. Я маю на увазі Олександра Чалого. Він мене дуже здивував своєю останньою позицією. Я його дуже добре знаю.

Так от, у цій ситуації, з моєї точки зору, ми мали ще вчора розірвати дипломатичні відносини з Росією. Ще вчора! Після того, що відбулося.

Друге. Стосовно виведення військових сил. Я вважаю, що тільки за посередництвом третьої сторони. Це може бути хто завгодно. Щоб дійсно з честю і гідністю вийшли і військовослужбовці з технікою, і їхні сім'ї спокійно виїхали. Тільки залучення третьої сторони це дасть можливість зробити без проблем.

У них, у Росії, перехідний етап до 1 січня 2015 року про приєднання. Вони вже підписали вчора цей договір. У нас є час. Ми можемо це спокійно зробити, раз довели до такої ситуації. Я тут погоджуюся з паном полковником, що «Тримайтеся!» і таке інше – це просто, м'яко кажучи, тільки одні матюки залишаються щодо нинішнього керівництва нашої країни.

Друге, що, напевне, головне. Ми маємо розуміти, що там близько (за різними оцінками) 650 чи 700 тисяч людей, а це українці і кримськотатарський народ, які так чи інакше не підтримують всі ті дії, які відбуваються. Росія дала їм місяць, щоб вони визначилися щодо громадянства. Ми маємо розуміти, що нам далі з ними робити.

Я, м'яко кажучи, «здивований»: от сьогодні полетів перший віце-прем'єр Ярема, в.о. міністра оборони. А де вони були раніше? Учора виступав перший віце-прем'єр Ярема. Хороша людина, генерал-лейтенант, був начальником міліції міста Києва. Він розказував, що ми нікого не залишимо. Він розказав, скільки виділено грошей на те, щоб людей прийняти, де їх будуть приймати. Конкретний план! Це ж абсолютно зрозуміло, що це треба було робити давним-давно. Мав би бути план А, В, С, не знаю, чи 1, 2, 3, 4, 5. Це мало вже все давним-давно бути зроблено.

Що вони говорять?! Я Вам чесно скажу, що, умовно кажучи, ніби існує таке зараз правило, щоб не критикувати владу, бо такий стан. Так якщо ми не будемо говорити їм, що вони роблять дурниці і цього не треба робити, то завтра «зелені чоловічки» будуть тут у Києві ходити.

Ми ж розуміємо з того виступу Путіна, що питання – не Крим, а питання – Україна. Він як же сказав? Що ж ті більшовики, виявляється, випадково віддали південні, східні області. Він

тільки забув, коли Крим у свій час віддали, то територія з населенням близько 1 200 тисяч, мається на увазі Курська, Воронежська, Білгородська області, Кубань відійшли від України до Російської Федерації. Просто всі про це забули. Він (Путін – ред.) чомусь цього не згадав. Він вчора фактично кинув виклик не просто Україні й Криму, а світу.

Я так чесно скажу, я не «Рембо». Я це відразу сказав, коли тільки все це почалося. Але я служив у Радянській армії і автомат Калашникова бачив. Я Вам чесно скажу: поки ми не почнемося захищатися, ніхто нам не буде помагати.

– У нас є ресурс?

Віталій Бала: У нас є ресурс. У нас, по-перше, народилася нова нація. Давайте будемо відвертими. Люди з 30 листопада – це інша країна, це інші громадяни. Давайте будемо відвертими. І ми це все бачимо.

Нам реально не вистачає свого Ататюрка чи Шарля де Голля, генерала. Ті люди, які зараз призначені на силовий блок... Ну, РНБО – це взагалі нонсенс! Андрій Парубій – хороша людина. Він кидав димові шашки у парламенті, коли «харківські угоди» переписували, ніби Самооборона, тільки 18 лютого, до речі, нікого з них не було на Майдані!

«Правий сектор» сьогодні заявляє і вчора, Ярош, що нам не треба вступати ні в ЄС, ні в НАТО. Це все, що говорить Росія. Це що таке?! Хлопці, ви на кого працюєте? Я їх теж не бачив 18 лютого, нікого з «Правого сектору». Розумієте?

І всі ці речі, які відбуваються в країні, мене настільки обурюють! Я відверто говорю. Я, так, експерт, я вчився на міжнародні відносини, але я громадянин в першу чергу своєї країни.

– Пане Бала, дійсно, треба зберігати все ж таки у надскладній ситуації якусь виваженість...

Віталій Бала: Я зберігаю. Тому й говорю: хлопці, досить!

– Що робити?

Віталій Бала: Треба залучити фахівців таких, як тут сидить пан полковник, ті генерали, які, до речі, не допущені до прийняття рішень, вироблення різних сценаріїв поведінки. Я це точно знаю. Я Вам відповідально про це говорю. Прийшли дилетанти у кращому випадку зараз до влади, які займаються вирішенням долі нашої країни.

Іван Якубець: Прийшли підлабузники.

5-10 людей в кожній області, через яких дають гроші і інструкції. Проблема їх заарештувати, щоб це все розвалилося?

Віталій Бала

Віталій Бала: Я хочу, щоб вони схаменулися, і щоб ті спеціалісти, фахівці, які є в країні, а їх багато, щоб вони були залучені до цих викликів, які стоять перед країною. Я це говорю спокійно, але емоційно. Я не сприймаю Парубія як секретаря РНБО чи Вікторію Сюмар, журналістку, як заступника секретаря. Тому що що таке? РНБО зараз – це головний орган, який має акумулювати і виробляти всі стратегічні і тактичні речі. Кожен день вони мають засідати і робити.

Я не сприймаю Авакова міністром внутрішніх справ. Вони (вибачте за слово, хотів сказати погане, не буду в ефірі) нічого на сході не можуть зробити. Це що, проблема? Там є 5-10 людей в кожній області, через яких дають гроші і інструкції, що робити. Це що, проблема, щоб їх заарештувати і знешкодити, щоб це все розвалилося?

– Але «народного губернатора» Донеччини Губарева заарештували, в Одесі заарештували тамтешнього лідера проросійського збурення...

Віталій Бала: До чого тут Губарев? Там є реальні агенти. Губарев тільки «зіц-председатель».

– Ясно, що без Росії не обходиться, що робиться на сході України. І, напевне, ще робитиметься. Це констатують представники силових відомств.

Пане Бала, а як Ви вважаєте, наприклад, а той же Рінат Ахметов – чому його така позиція на Донеччині? Він міг би висловлюватися вагомніше. Коли до Києва людей везли підтримати президента Януковича, то він свою позицію висловлював – видно було з його підприємств, які надавали ці групи підтримки. А зараз він тільки щось заявив...

Віталій Бала: Рінат Ахметов мав би бути вже давно допитаний з цього приводу. З моєї точки зору. Як би я не ставився до так званих олігархів, але я чесно скажу, що я поважаю вчинок Коломойського, яким сам визвався. І бачите, яка тиша у Дніпропетровську? Будь-якими методами це питання треба вирішувати. У тому числі і поза межами того, як ми називаємо, законодавства. Зараз насправді багато речей, які потрібно вирішувати, і менше ходити там щось розказувати чи у «Фейсбук», чи у «Твітері», як цей же пан Аваков дуже багато пише. Він має працювати!

Я просто бачив тих людей, які назначалися ніби з Самооборони на заступників міністрів. Даруйте мені, це просто нонсенс! Вони такі далекі від розуміння того, що треба робити, як я від балету.

– Маємо запитання радіослухача.

Слухач (переклад): Я народився в Росії, служив у радянській армії, у 1994 році переїхав в Україну і наразі живу у Києві. Дивлюся на цю ситуацію і виникає дуже велике запитання до всіх (і до людей, і до влади тим більше): до яких пір в Україні буде дійсно безхребетна влада, яка не буде мати своєї власної думки, думки, яка буде підтримувати тільки державу Україна?

Не треба дивитися на Схід, не треба дивитися на Захід, не треба бігати, вибачте за вислів, як повія по бульвару, на якій стороні ліпше. Ми повинні мати свою власну думку і гнути лінію України! Ми маємо показати всьому світу, що Україна – це держава зі своєю думкою, і ми маємо стати тією одиницею, яка стане між Сходом і Заходом та зробить економічний простір, щоб люди їхали сюди, тут у нас люди мають підписувати всі торговельні угоди.

Віталій Бала: Абсолютно підтримую. Нам треба з об'єкта ставати суб'єктом міжнародних відносин. Ми та нація, яка фактично показала, і всі європейці зараз на нас показують.

Ще раз хочу сказати, я до цього часу чекаю відповіді, я не розумію, чому ми до цього часу не розірвали дипломатичні стосунки з агресором, з фашистською Росією, неофашистською? Черчіль був правий, коли сказав: майбутні фашисти будуть себе називати «антифашистами», які ніби борються з фашистами. Я цього не розумію! Це і є крок.

А Ви, абсолютно праві, слухачу. Вони чекають, що хтось з Вашингтона або ж з Брюсселя дозволить це робити чи не робити. Скільки можна надіятися на чудо? З таким народом! З такими громадянами!

– Пане Якубець, як Ви вважаєте, треба розірвати дипломатичні відносини з Російською Федерацією?

Іван Якубець (переклад): Шановний слухачу, по-перше, Ви маєте правильно розуміти, що положення політичне України було таким, що нова влада, яка виникла 20-22 числа, лютого, була досить нестійка. А раз нестійка, значить, не впевнена в собі. Раз не впевнена у собі, то вона кинулася до тих, хто її підтримав. Хто її підтримав? Ви знаєте. У зв'язку з цим, вона своє обурення не могла пропагувати або ж виставляти десь.

Друге. У сьогоднішній ситуації цій владі, яка чекає на вибори президента 25 травня, не може теж привести у повну самостійність у зв'язку з тим, що немає її повної легітимізації як в країні, так і на міжнародній арені. Тому ми з Вами можемо вплинути на ситуацію тільки 25 травня. Прийти на вибори і обрати президента, який, можливо, заявить свою якусь особливу чи окрему позицію щодо міжнародної політики України як усередині, так і за межами держави.

У той же час все ж таки хотів би сказати, що та влада, яка взяла на себе ці повноваження, повинна була відповідати на те, розуміти, що їй треба буде відповідати у повному обсязі за всі ті питання, які пройшли, пройдуть до 25 травня. Тому як Партія регіонів несе на собі відповідальність за того диктатора, який прийшов до влади, який правив нами й пролив кров в

Україні, так і ця партія політична буде відповідати перед народом України. Як і партія «Батьківщина» повинна буде відповідати зараз.

– Що ж треба робити, щоб виявити всю відповідальність на ділі? Що з Росією? Пан Бала сказав, що розривати дипломатичні відносини.

Віталій Бала: Я ще три дні про це говорив.

Іван Якубець: Що стосується Росії, то я не великий фахівець у міжнародних відносинах. Але я розумію, що розірвати – це простіше простого. Але треба думати. Перший крок – розірвали. А далі що? Місяць, півроку, рік. А що далі? Все рівно їх доведеться з'єднувати. Вони і так зараз, по суті справи, розірвані. Росія відкликала посла свого, і ми відкликали свого посла якби для консультацій. Вони зараз і так роз'єднані. Не спілкуються ніяк ні наші керівники політичні, ні їхні політичні керівники. Зараз ми і так уже розірвали ці відносини.

Але якби це потягнуло за собою інші заходи, а це заходи більш суттєві – це економічні стосунки з Росією, військові стосунки, тому що ВПК України майже весь працює на Росію.

– Треба припинити це, Ви вважаєте?

Іван Якубець: Ні, це потягне за собою розрив. Ну, і інші стосунки, людські і так далі.

Тому я хочу сказати Вам, що я, безумовно, дуже розумію нашого колегу. У мене в душі теж підтримка його напрямів, його думок і намірів. Але давайте зробимо так. Ми вже з вами наколотили. Наколотили не так особисто ми, як наші керівники, політики і військові. Треба думати так: перший крок зроблено, другий, що буде потім. Ми ж з вами розумна нація.

Я хочу сказати, що загострювати питання подальшого розриву відносин між Україною і Росією немає сенсу з того приводу, що вони і так уже розірвані і не спілкуються. А оголосити їх де-юре у цьому питанні? Якщо є в цьому якийсь сенс, то можна.

– Це не треба робити. А що треба зробити?

Віталій Бала: Це треба робити.

Іван Якубець: На мій погляд, зараз треба робити через треті країни.

Росія нас принижує. Вона не піде ні на які. Можемо ми розірвати, не розірвати. Вона все рівно примусить нас прийти з поклоном до неї, якщо ми будемо самі намагатися. Правильно сказав мій колега, зараз потрібна третя країна впливова як для України, так і для Росії.

– Або група країн, так?

Іван Якубець: Так. Це або ЄС, або Китай, або... Ще можна декілька країн підібрати. Потрібно негайно це питання робити. Тому що Путін чекає, що Україна зараз стане на коліна і скаже: Володимир Володимировичу, ми от такі, давайте далі спілкуватися.

– Вони ж оголосили умови. Це федералізація, друга мова російська, за Крим забути. Лавров оголошував же...

Іван Якубець: Справа в тому, що позавчора прем'єр-міністр України вже оголосив свої деякі питання, напрямки наші стратегічні. По-перше, у НАТО ми не підемо, тому що цього не бажає дехто в нас, ми не будемо вступати в економічні стосунки з ЄС, ми не будемо ще щось там робити і тому подібне. Тобто, вони вже по суті справи відповіли. Той ультиматум МЗС Росії, який був озвучений декілька днів тому. Вони вже у деяких питаннях почали відповідати на той ультиматум.

Але Путін чекає свого. То гравець. Він зараз стає політичним гравцем. Він буде не те що у піддавки грати, але «в тіні» стояв, його не дуже вважали, зараз він виходить на арену політичного гравця.

– Треба потужніша роль Заходу, Ви вважаєте, так?

Іван Якубець: Так, роль Заходу, посередника.

– Пане Бала, Ви вважаєте, що Захід нам допоможе, як казав відомий літературний герой?

Віталій Бала: Ні, Захід нам не допоможе. Ми маємо самі розуміти, що ми самі собі допоможемо. Чому треба розірвати дипломатичні стосунки? Вчора реально відбулося приниження держави Україна і мене особисто як громадянина цієї держави.

Я якраз є фахівцем з міжнародних відносин. У мене так у дипломі написано «спеціаліст з міжнародних відносин», «референт-перекладач французької мови». Я вчився цьому 5 років, аспірантура, закордоном вчився рік. Ні одна країна у світі після анексії її території не мала стосунків дипломатичних з тією країною, яка це зробила. Що ми робимо?! Це перше.

Друге. Коли ми розриваємо дипломатичні стосунки, то нам буде важко, я це розумію. І економічно це все треба розривати. Нам виходу іншого немає. Треба робити, з моєї точки зору, дуже жорстку зачистку на сході країни. Розірвавши дипломатичні стосунки, ми зразу вводимо візовий режим.